

V. KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE

1. Omówienie wyników

1. W II kwartale 2018 roku ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie (IRGCON) przyjął wartość 28,6 pkt, wyższą o 14,2 pkt niż w II kwartale 2017 roku. Sezonowym efektem zwiększenia się aktywności budownictwa jest wzrost wartości wskaźnika koniunktury w stosunku do I kwartału br. o 25,8 pkt. Kwartalny przyrost wartości IRGCON jest mniejszy niż rok i dwa lata temu, a także mniejszy od średniego przyrostu z ostatnich 10 lat (równego 30 pkt). Trwająca przez co najmniej ostatnie 2 lata tendencja wzrostowa w budownictwie zakończyła się i kierunek trendu zmienił się na spadkowy.

W stosunku do poprzedniego kwartału wartość wskaźnika koniunktury dla sektora prywatnego zwiększyła się o 23,6 pkt, a publicznego o 37,4 pkt. Bardzo niskie wartości wskaźnika zanotowano dla zakładów małych: 4,0 pkt dla zakładów zatrudniających do 20 osób, a dla firm prywatnych zatrudniających do 10 osób tylko 1,4 pkt.

Zwiększyło się regionalne zróżnicowanie koniunktury w budownictwie. Różnica między największą (38,1 pkt dla makroregionu wschodniego) a najmniejszą (-5,0 pkt dla makroregionu południowo-zachodniego) wartością wskaźnika przekracza obecnie 43 punkty.

2. Zakończył się obserwowany w latach 2016 i 2017 szybki cykliczny wzrost produkcji budowlanej. Obecne wartości salda w ujęciu ogółem oraz dla sektora prywatnego i publicznego wynoszą, odpowiednio: 33,1, 28,5 oraz 56,2 pkt, są więc prawie takie same jak w II kwartale przed rokiem. Ujemne wartości salda zanotowano dla zakładów zatrudniających do 20 osób (-1,3 pkt), a zwłaszcza dla firm sektora prywatnego zatrudniających do 10 osób (-2,7 pkt). Najwyższą wartość (54,9 pkt) saldo przyjęło dla przedsiębiorstw państwowych. Przewidywania co do rozwoju produkcji budowlanej w III kwartale roku są bardziej optymistyczne od wyników drugiego kwartału – wartość salda prognostycznego w ujęciu ogółem wynosi 44,5 pkt, dla sektora prywatnego 40,4 pkt, a publicznego 65,7 pkt.

3. Pomimo wzrostu wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień aż o 51 pkt (w porównaniu z I kwartałem roku), załamała się cykliczna tendencja wzrostowa, zapoczątkowana przed dwoma laty. Najniższe wartości salda zanotowano dla zakładów zatrudniających do 20 osób (4,0 pkt), w szczególności najmniejszych firm sektora prywatnego zatrudniających do 10 osób (1,4 pkt). Wysokie wartości salda występują w grupach przedsiębiorstw państwowych (54,9 pkt), zakładów związanych ze wznoszeniem budynków (47,9 pkt) oraz zatrudniających powyżej 100 pracowników (47,8 pkt).

W stosunku do poprzedniego kwartału wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych w ujęciu ogółem wzrosła o 3,1 pkt, a dla sektora publicznego spadła o 15,2 punktów. Prognozy dotyczące zamówień zarówno krajowych jak i eksportowych w przyszłym kwartale są tylko nieznacznie wyższe od obecnych wartości salda.

4. Znacznie wzrosły ceny usług budowlanych. Większy wzrost cen obserwuje się w sektorze publicznym, mniejszy w prywatnym. Największe wartości salda zanotowano dla zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (52,7 pkt) oraz przedsiębiorstw państwowych (41,2 pkt). Podobnie jak w poprzednim kwartale, najniższe wartości salda a zarazem najniższe przyrosty kwartalne odnotowały najmniejsze firmy prywatne, zatrudniające do 10 pracowników (obecna wartość salda równa 0,0 pkt), oraz zakłady zatrudniające do 20 osób (1,3 pkt).

5. Poprawiła się sytuacja finansowa firm budowlanych. Wartość salda wzrosła w ciągu kwartału o 6,1 pkt do poziomu 1,1 pkt. Pozytywne oceny sytuacji finansowej wyrażają przede wszystkim przedsiębiorstwa duże, zatrudniające powyżej 100 osób (13,2 pkt) i zakłady wykonujące prace specjalistyczne (10,7 pkt). Podobnie jak w poprzednim kwartale negatywnie oceniają swą sytuację

finansową zakłady zatrudniające do 20 osób (-9,2 pkt), prywatne mikroprzedsiębiorstwa (-9,7 pkt) oraz zakłady zajmujące się wznoszeniem budynków (-2,1 pkt). Należy spodziewać się poprawy sytuacji finansowej zakładów budowlanych w nadchodzącym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi 24 pkt), w większym stopniu w sektorze publicznym (42,2 pkt) niż prywatnym (19,5 pkt).

6. Obecna wartość salda odpowiedzi o wielkość zatrudnienia wynosi 12,7 pkt. Jest o 30,9 pkt wyższa niż kwartał temu, lecz o 3,3 pkt niższa niż w II kwartale 2017 r. Dla sektora publicznego wartość salda ponad dwukrotnie przewyższa wartość salda dla sektora prywatnego. Dwuletnia cykliczna tendencja wzrostu zatrudnienia zakończyła się. Mimo sezonu sprzyjającego pracom budowlanym wartość sald dla zakładów zatrudniających do 20 osób oraz prywatnych mikroprzedsiębiorstw są ujemne i odpowiednio równe: -10,5 oraz -12,5 pkt. Ujemną wartość salda (-2,0 pkt) zanotowano także dla zakładów krajowych będących własnością osób fizycznych.

7. Sprawdziła się prognoza z poprzedniego kwartału dotycząca wzrostu nakładów inwestycyjnych w sektorze publicznym. Obecna wartość salda w ujęciu ogółem wynosi 0,1 pkt, dla sektora prywatnego nadal jest ujemna i równa -6,9 pkt, dla publicznego zaś ma wysoką wartość dodatnią, 29,3 pkt. Dodatnie wartości salda odnotowano dla przedsiębiorstwa państwowych (43,1 pkt), zakładów budujących obiekty inżynieryjne (10,5 pkt) oraz zakładów zatrudniających powyżej 100 osób (9,9 pkt). Najmniej nastawione inwestycyjnie są zakłady zatrudniające do 20 osób (wartość salda wynosi -21,3 pkt), prywatne mikroprzedsiębiorstwa (-23,9 pkt) oraz zakłady zajmujące się wznoszeniem budynków (-21,7 pkt).

8. Zakończył się trwający ok. półtora roku cykliczny wzrost wykorzystania mocy produkcyjnych. Wartości salda zarówno w ujęciu ogółem jak i dla obu sektorów własnościowych są prawie identyczne jak przed rokiem (ogółem - 26,6 pkt, dla sektora prywatnego - 23,9 pkt, a publicznego - 40,4 pkt). Najwyższą wartość salda, równą 64,7 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw państwowych, a najniższą, -2,6 pkt, dla zakładów zatrudniających do 20 pracowników.

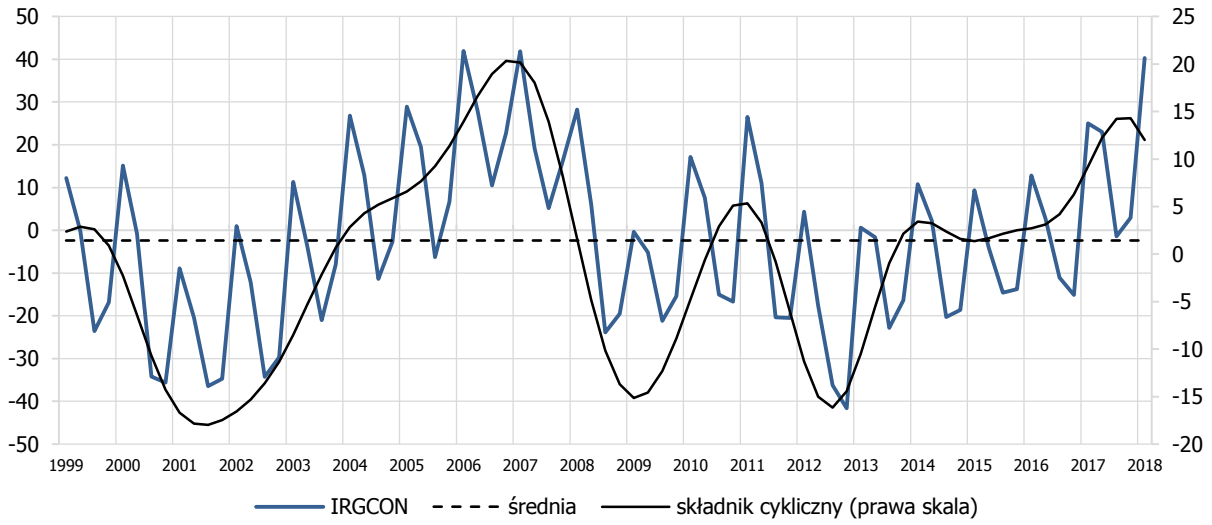
9. Co najmniej od początku 2017 roku oceny zakładów budowlanych w odniesieniu do ogólnej sytuacji gospodarczej układały się w tendencji wzrostowej. W bieżącym kwartale nastąpiło jej odwrócenie mimo, iż obecna wartość salda (20,4 pkt) jest wyższa niż przed kwartałem (o 12,2 pkt) i rokiem (o 20,4 pkt). Dla wszystkich analizowanych grup zakładów wartości salda są dodatnie. Prognozy dotyczące rozwoju ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce w kolejnym kwartale są bliskie obecnym ocenom.

10. Oceny sytuacji w budownictwie są powiązane z opiniami o stanie gospodarki. Choć więc oceny sytuacji budownictwa są lepsze niż kwartał i rok temu (wartość salda wyższa o, odpowiednio: 22 i 29,4 pkt), to silna tendencja wzrostowa, która wyniosła w ubiegłym roku wartość salda do wysokości nienotowanej od 2007 r., załamała się. Prognozy rozwoju sytuacji budownictwa w nadchodzącym kwartale są na podobnym poziomie jak obecne oceny (26,1 pkt).

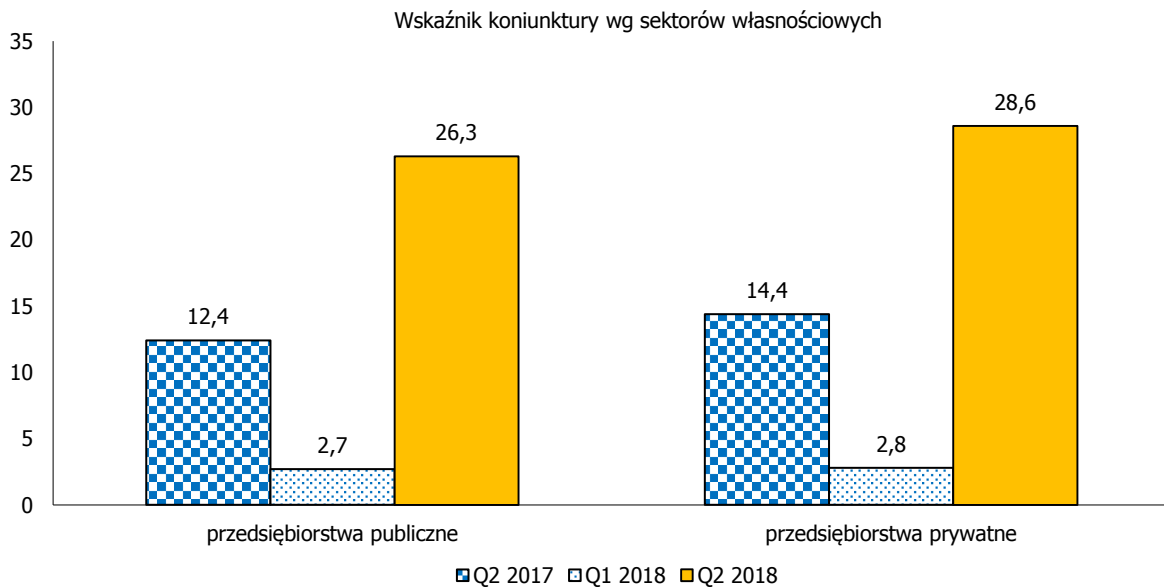
11. W bieżącym kwartale najbardziej dotkliwą jest bariera konkurencji (wskazuje ją 43,6% ankietowanych), drugą - nadmierne obciążenia podatkowe (40,9%), a trzecią - zbyt wysokie ceny surowców i materiałów (35,4%). W porównaniu z I kwartałem bieżącego roku największe zmiany dotyczą: cen surowców i materiałów - udział zakładów wymieniających tę barierę zwiększył się o 7,9 punktów procentowych, zatorów płatniczych - wzrost o 5,9 pkt proc. oraz niestabilności prawa - spadek o 5,3 pkt proc. Dotkliwość barier jest bardzo zróżnicowana. Najbardziej widoczne jest to w przypadku zatorów płatniczych; ten problem jest trzecią co do uciążliwości barierą dla firm prywatnych i ósmą dla przedsiębiorstw publicznych. Zakłady budowlane nie spodziewają się wzrostu dotkliwości barier w III kwartale roku.

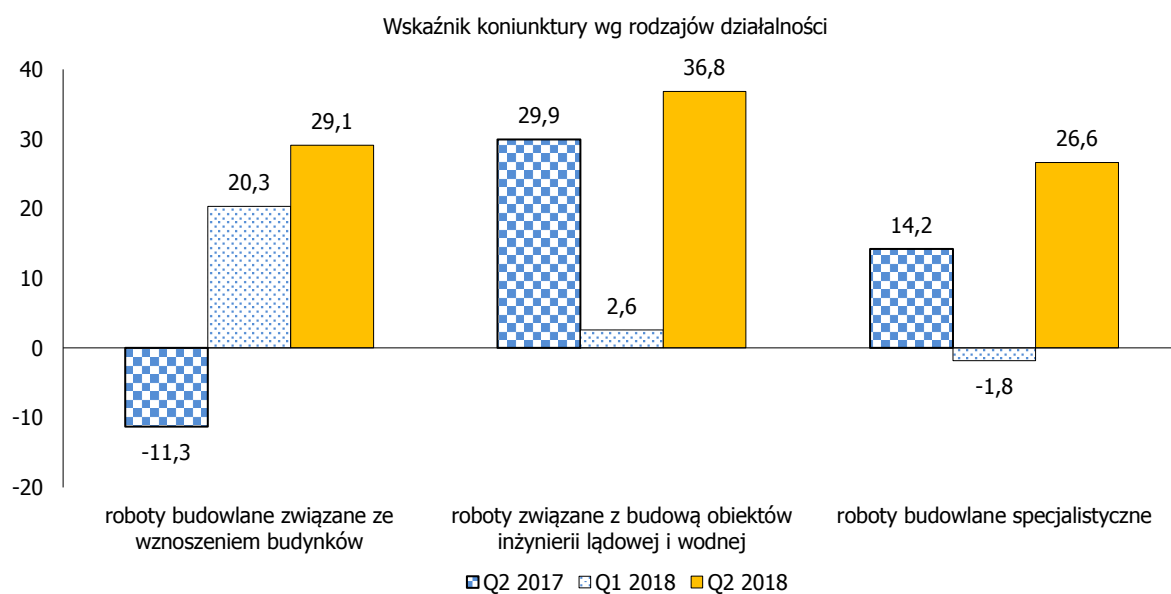
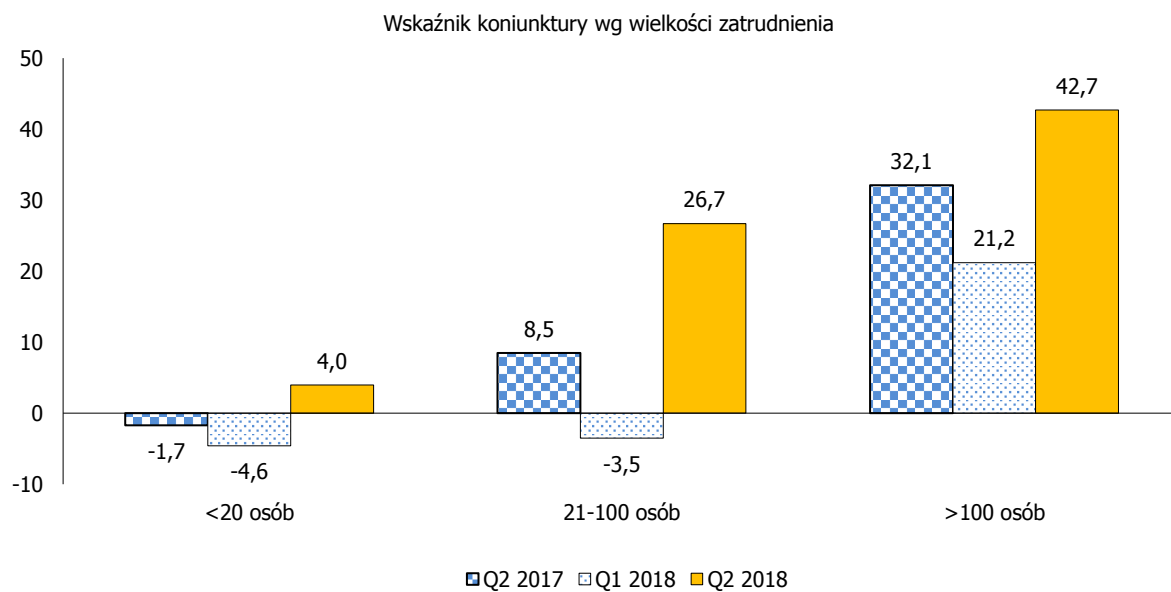
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

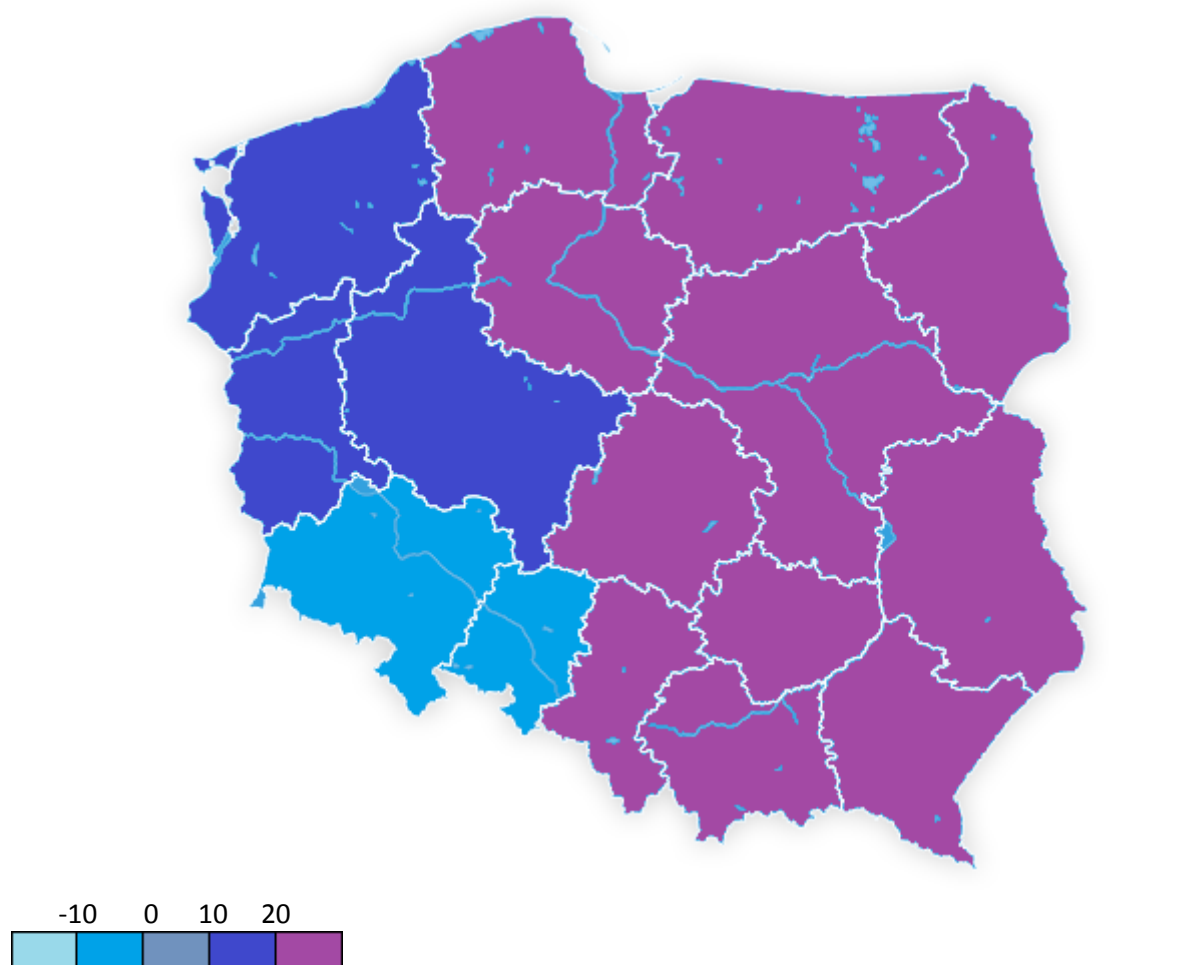

składowe salda	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018
1. zamówienia ogółem – stan	-40,0	20,3	31,8	28,0	-16,2	34,8
2. wielkość zatrudnienia – przewidywania	9,9	8,4	0,7	-11,1	21,8	22,3
wskaźnik koniunktury (IRGCON): (1.+2.)/2	-15,1	14,4	16,3	8,5	2,8	28,6

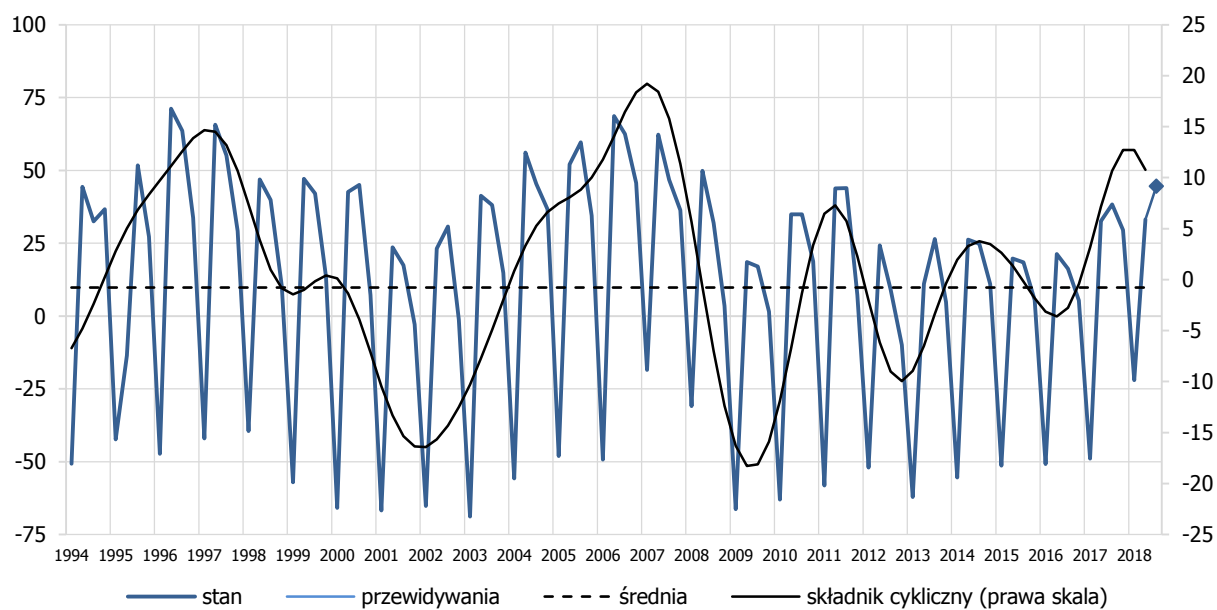

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

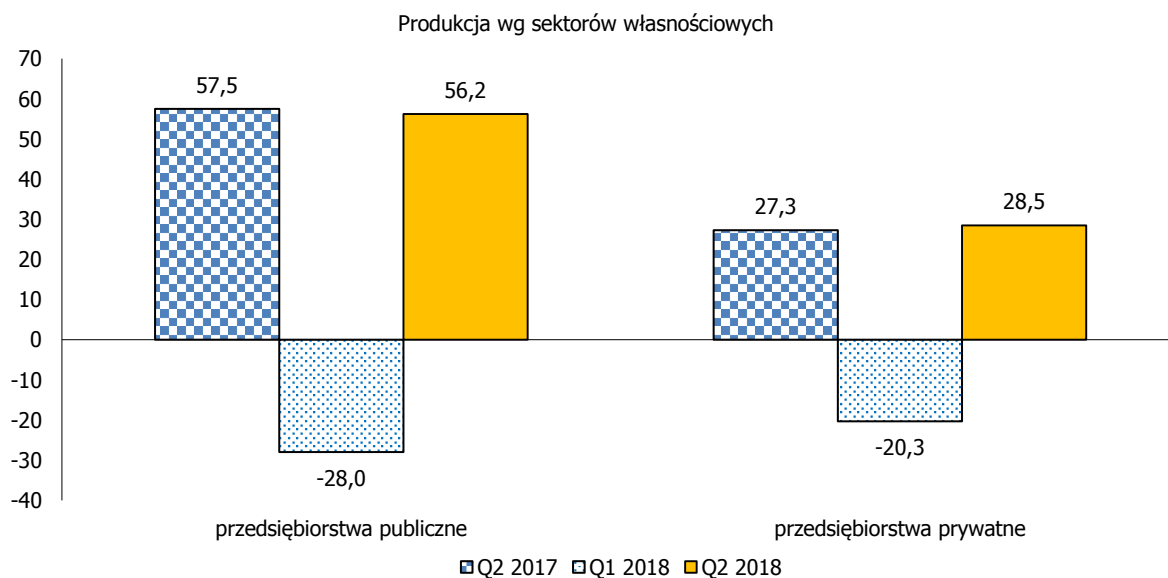

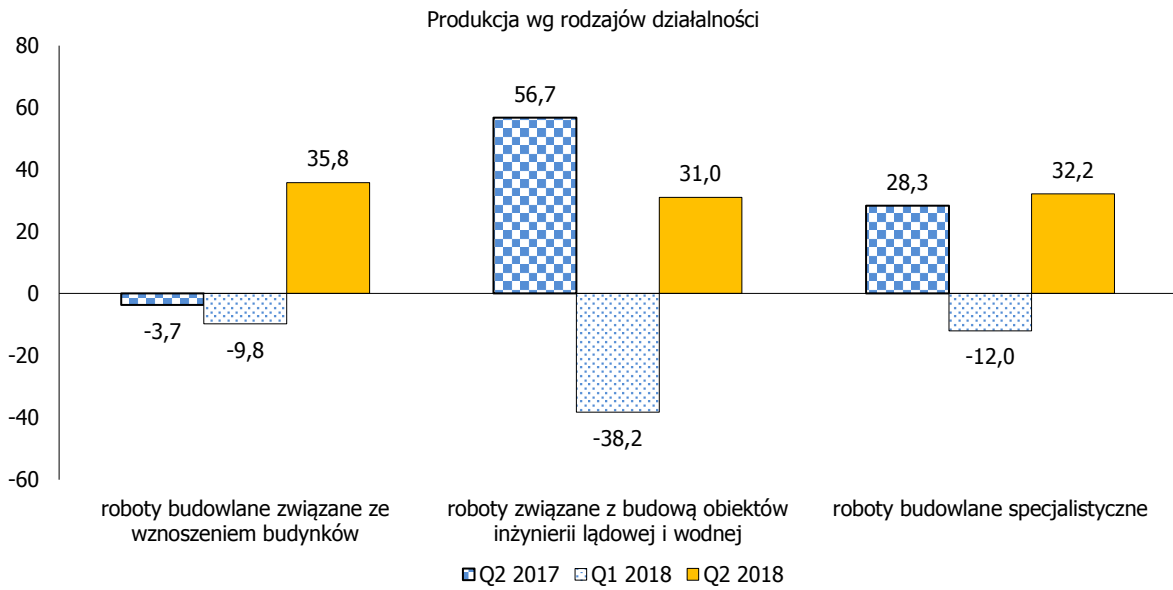
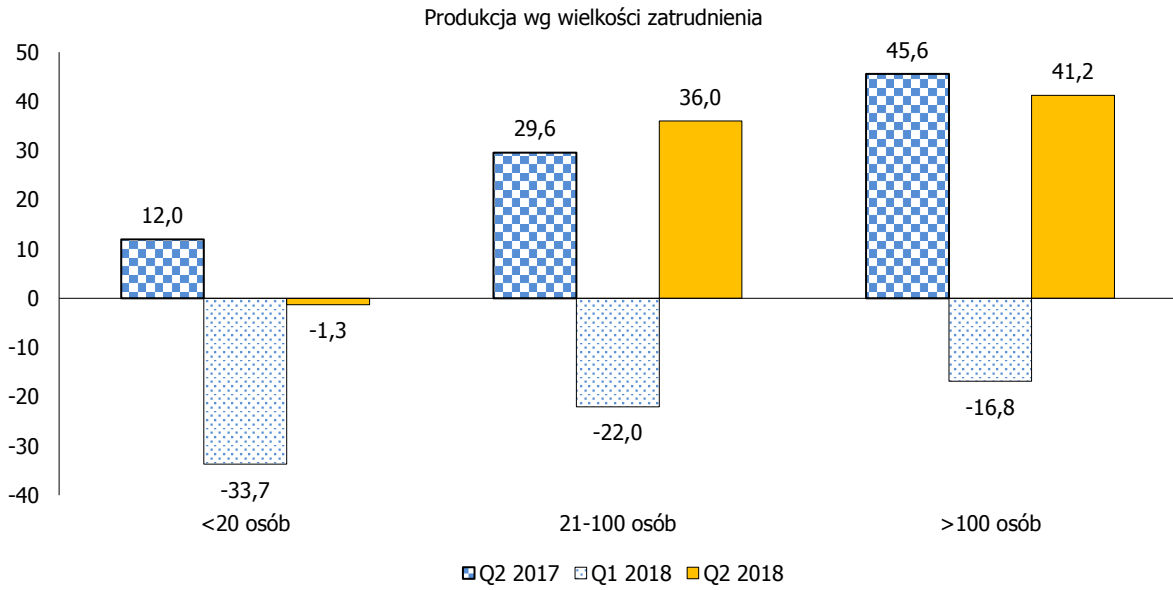
	Q2 2017	Q1 2018	Q2 2018
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	21,8	11,4	34,9
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	12,4	12,6	17,1
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	21,3	-18,4	-5,0
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	18,9	7,8	36,0
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	18,8	6,1	23,7
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	1,6	-8,9	38,1
Województwo mazowieckie			

PRODUKCJA

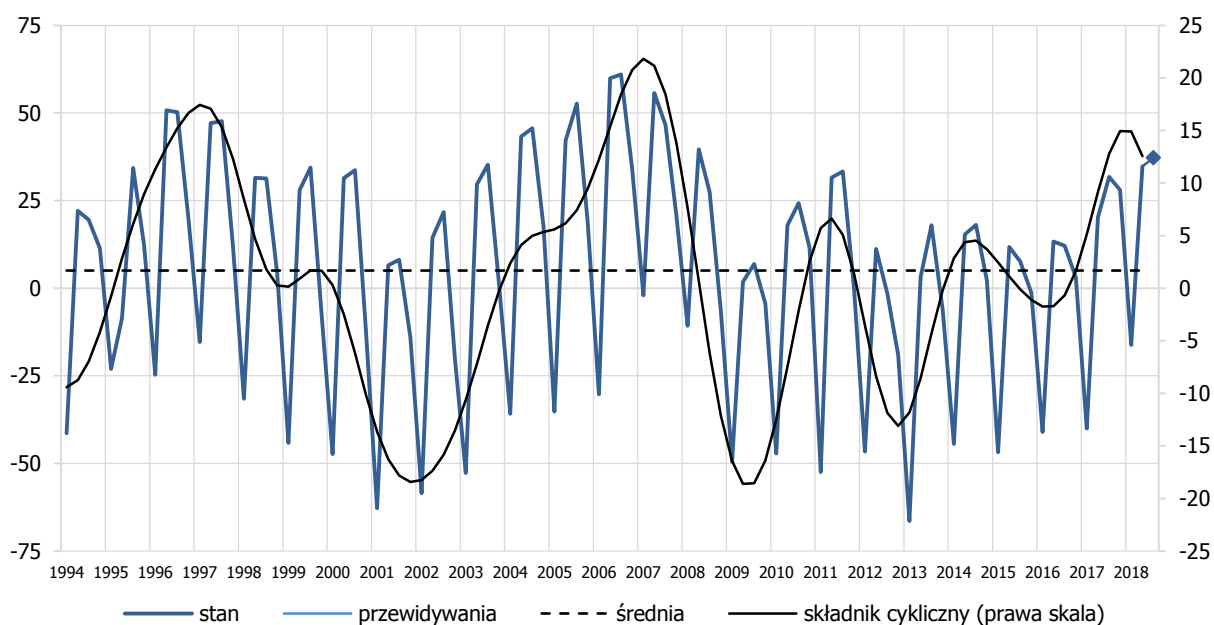

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	43,3	48,7	41,8	14,0	43,8	51,3
2. brak zmiany	46,0	41,0	46,0	50,0	45,5	41,9
3. spadek	10,7	10,4	12,3	36,0	10,7	6,8
saldo (1,-3,)	32,6	38,3	29,5	-22,0	33,1	44,5

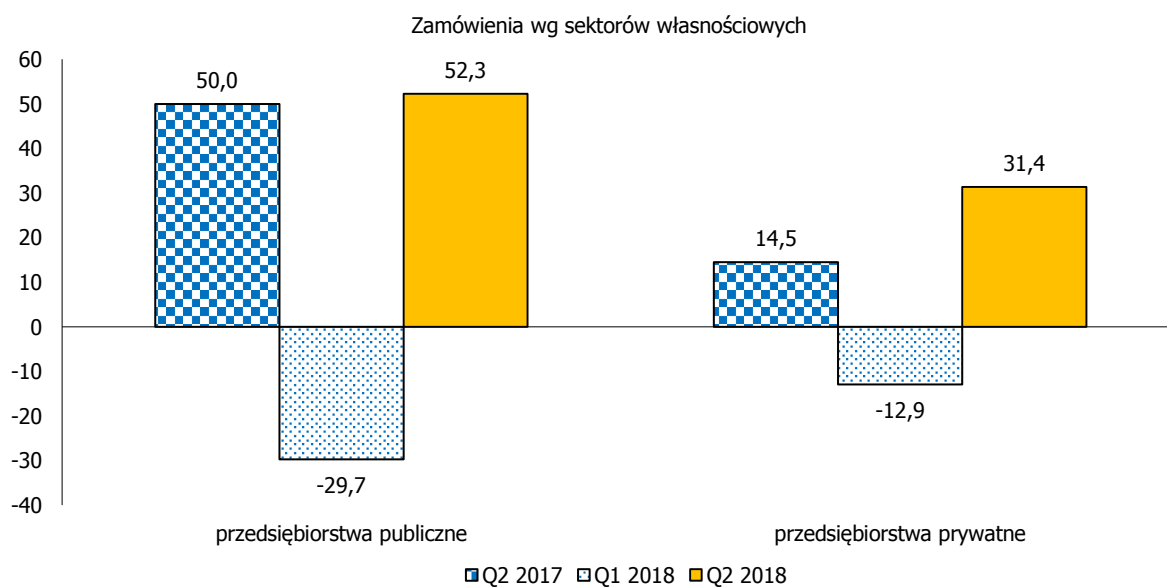

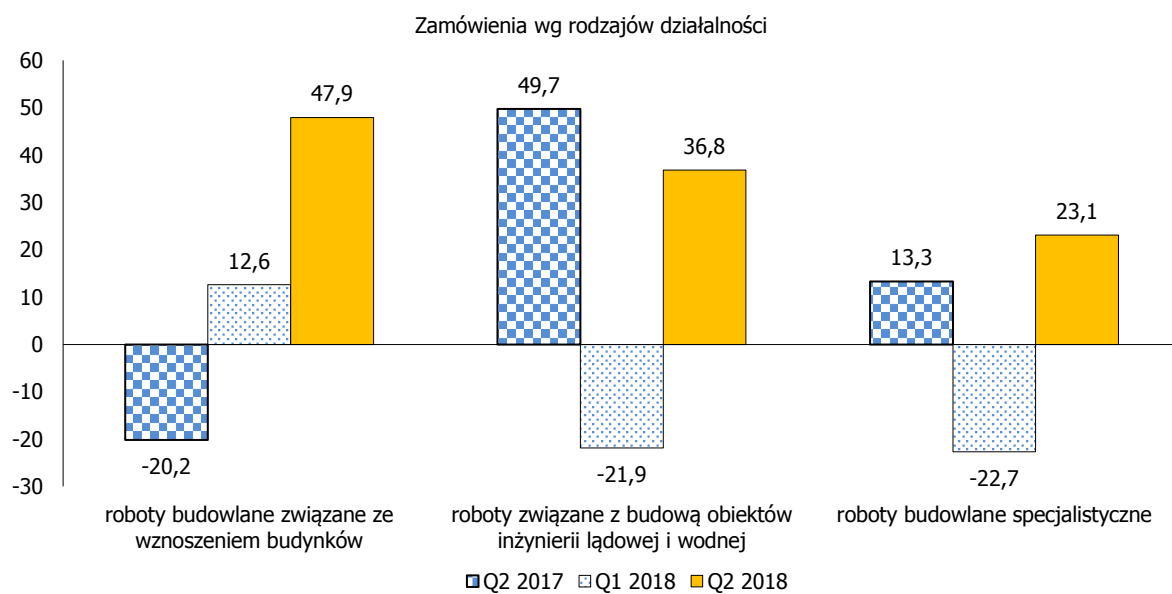
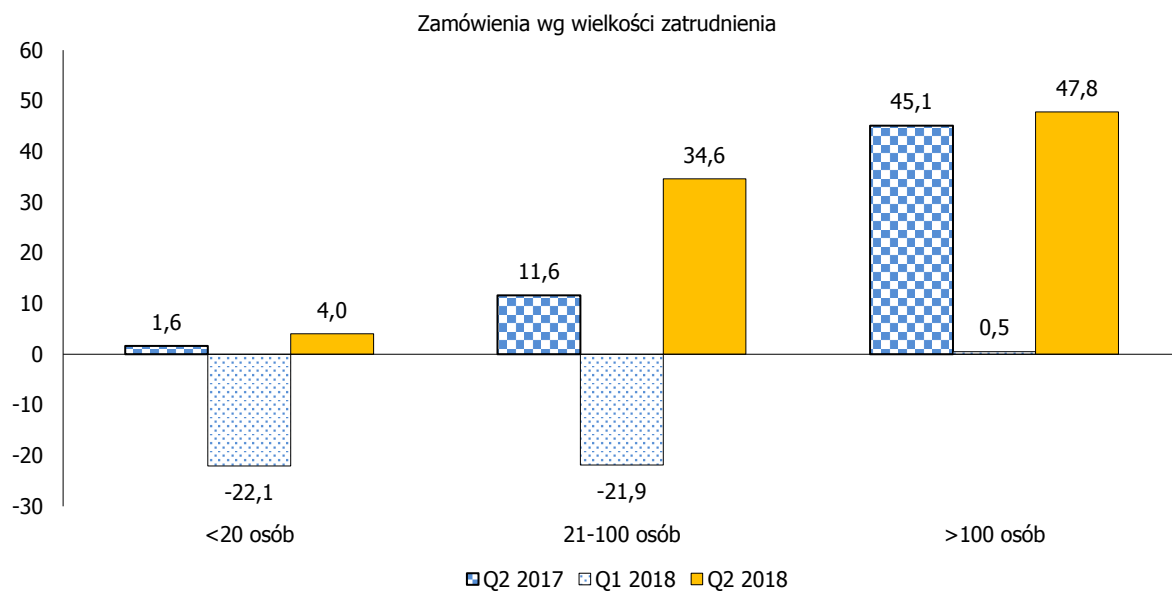

ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

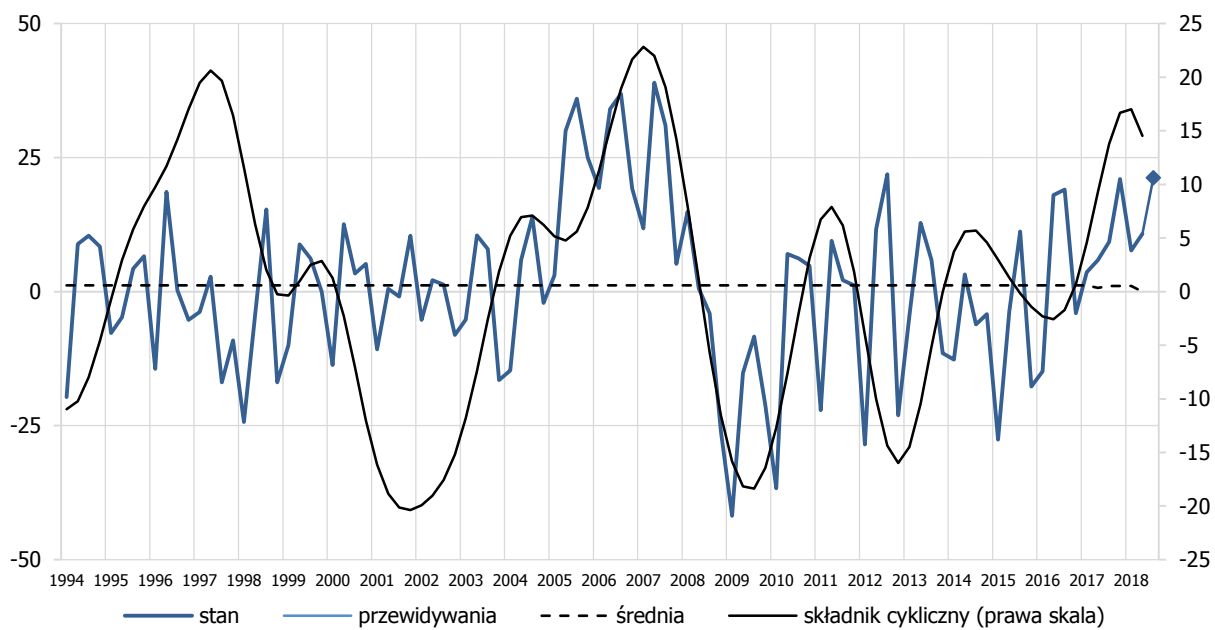

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	41,2	43,6	41,4	17,6	43,9	42,2
2. brak zmiany	38,1	44,5	45,2	48,6	47,0	52,8
3. spadek	20,8	11,8	13,4	33,8	9,1	5,0
saldo (1.-3.)	20,3	31,8	28,0	-16,2	34,8	37,2

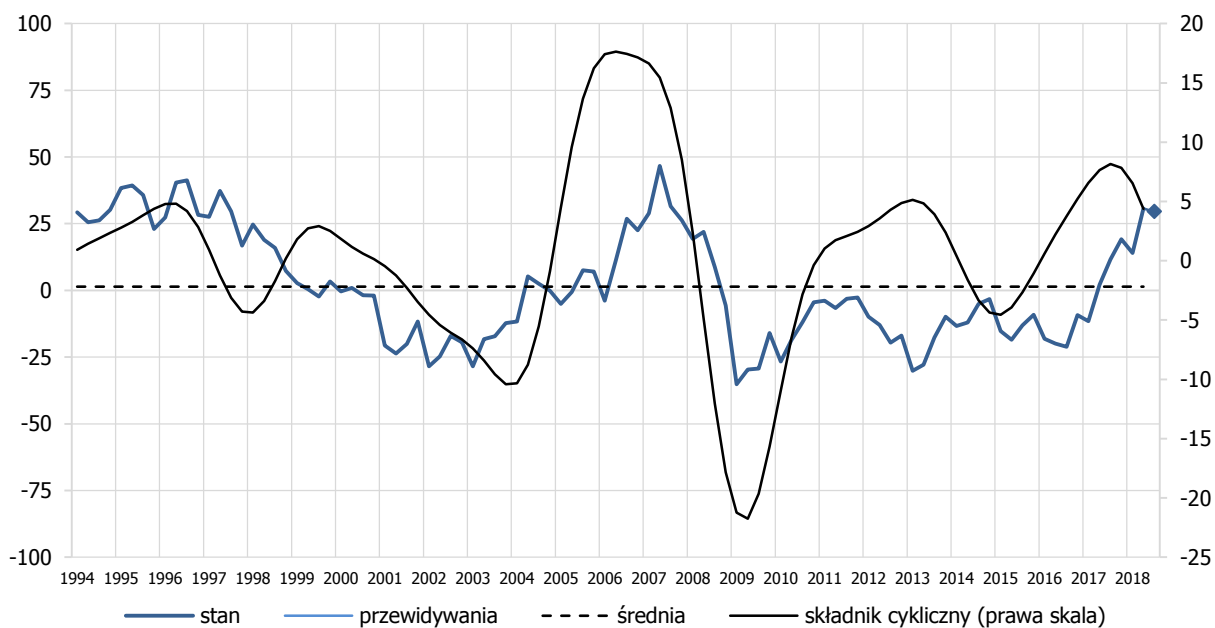

ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

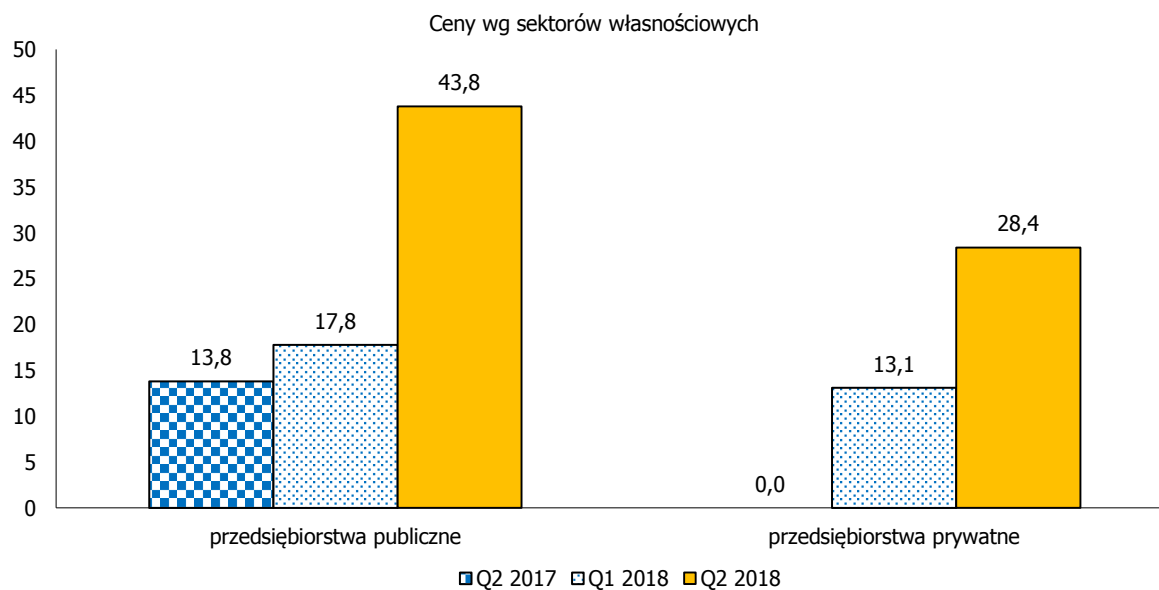

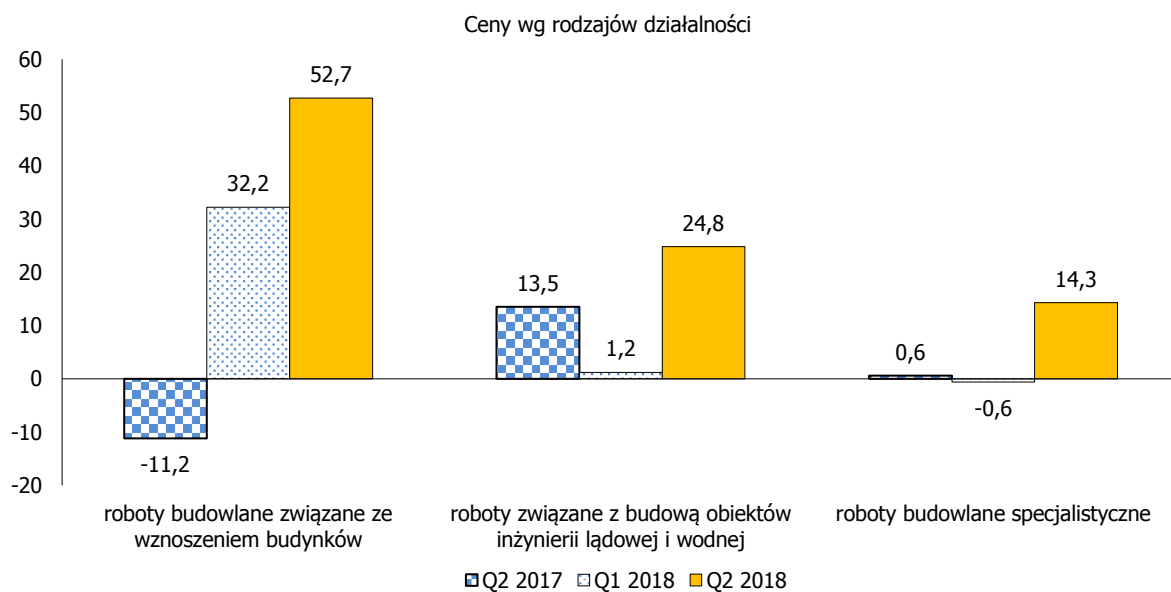
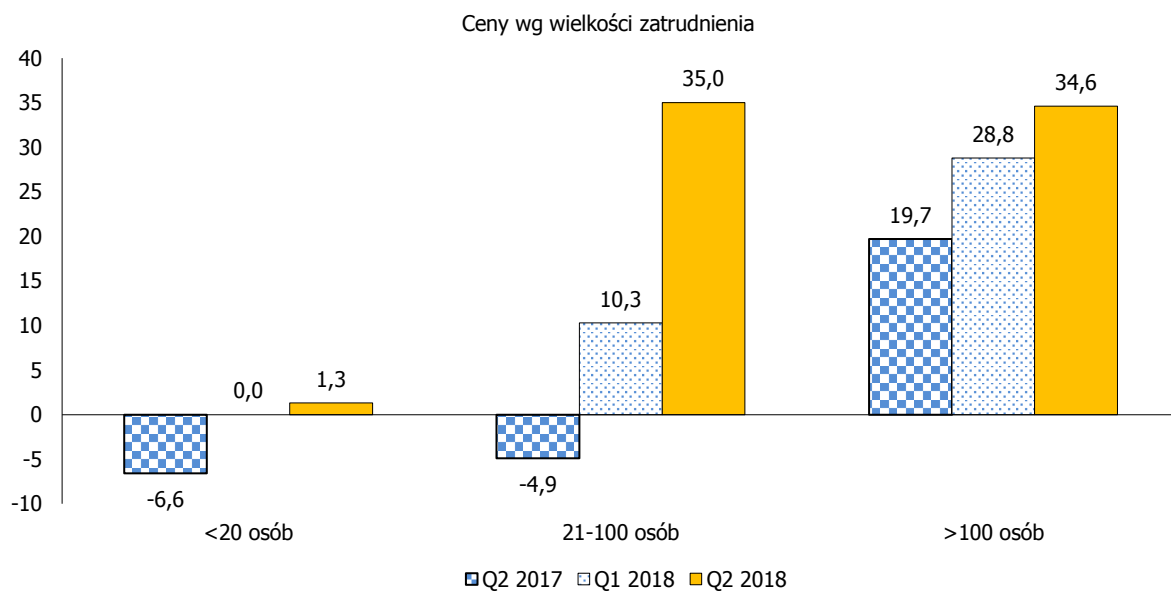
warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	17,8	15,9	35,5	12,8	15,1	22,3
2. brak zmiany	70,3	77,5	50,0	82,1	80,6	76,6
3. spadek	11,9	6,6	14,5	5,1	4,3	1,1
saldo (1.-3.)	5,9	9,3	21,0	7,7	10,8	21,2

CENY USŁUG BUDOWLANYCH

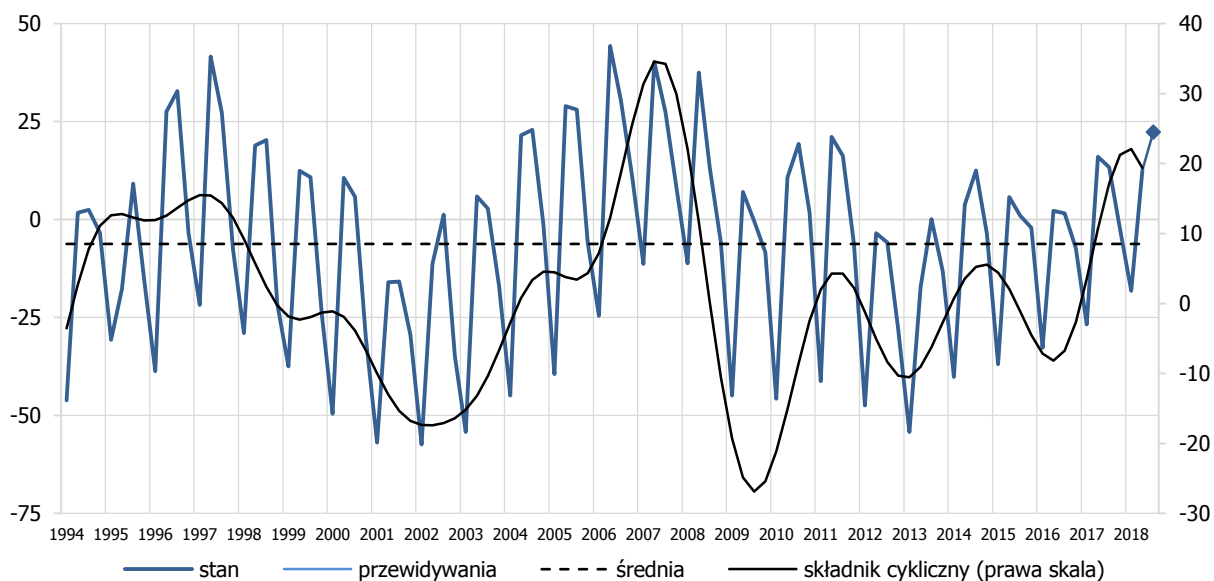

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	12,5	18,0	23,2	20,8	33,3	33,1
2. brak zmiany	77,2	75,7	72,7	72,4	64,1	63,3
3. spadek	10,3	6,4	4,0	6,8	2,6	3,6
saldo (1.-3.)	2,2	11,6	19,2	14,0	30,7	29,5

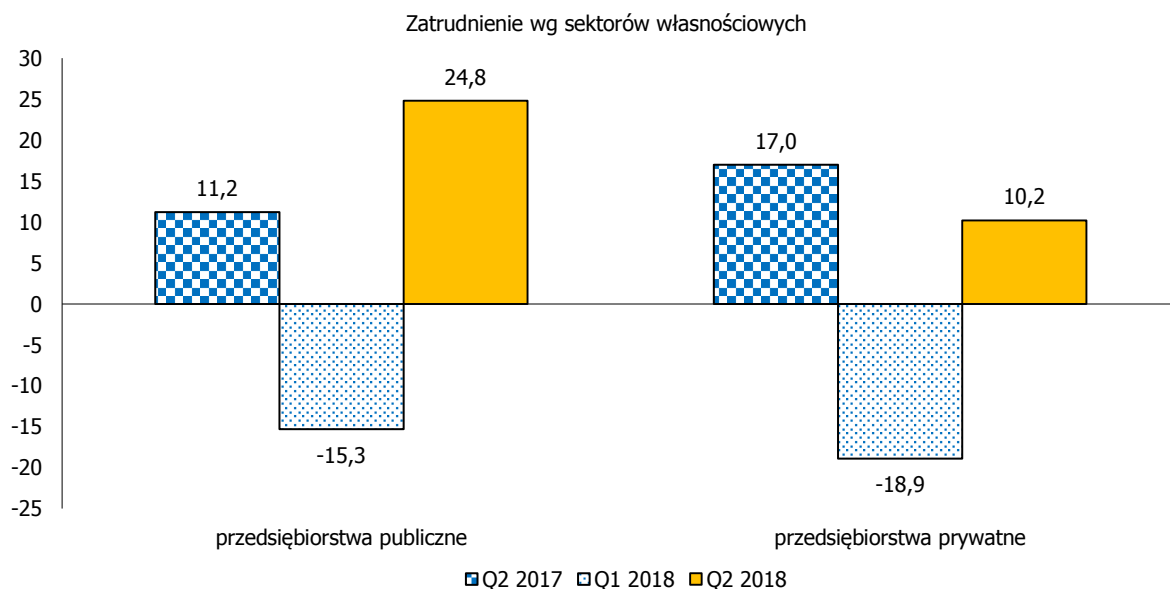

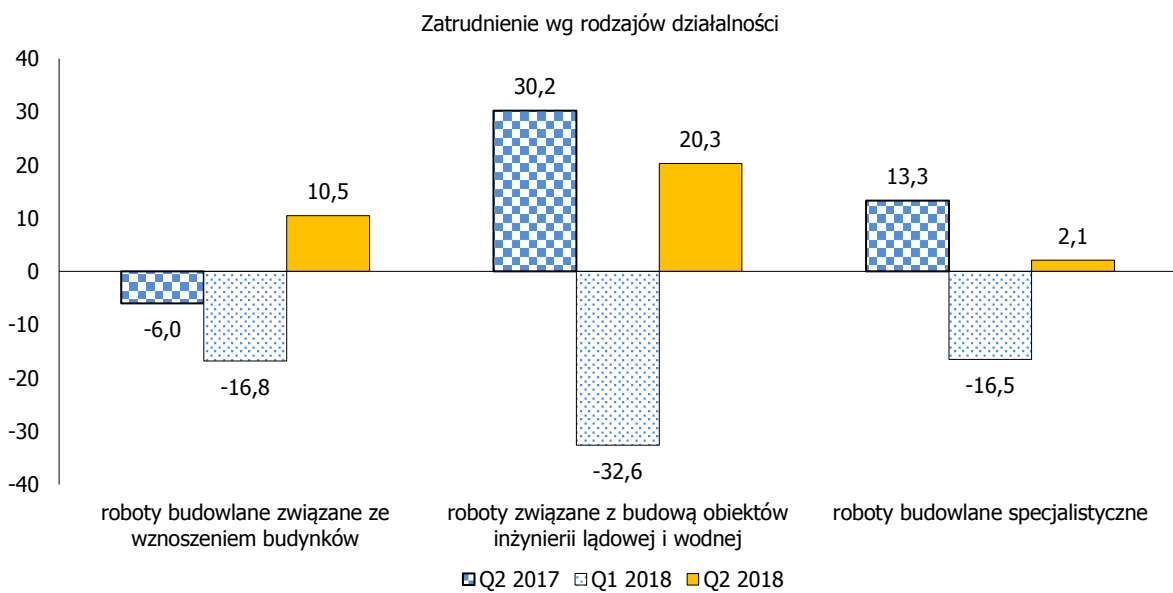
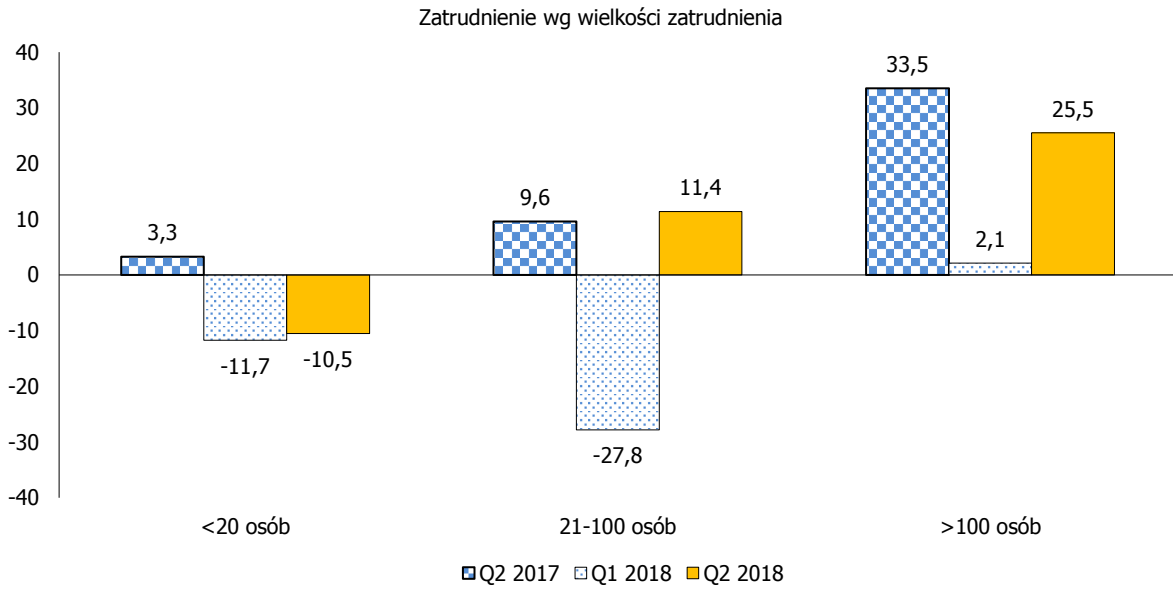

ZATRUDNIENIE

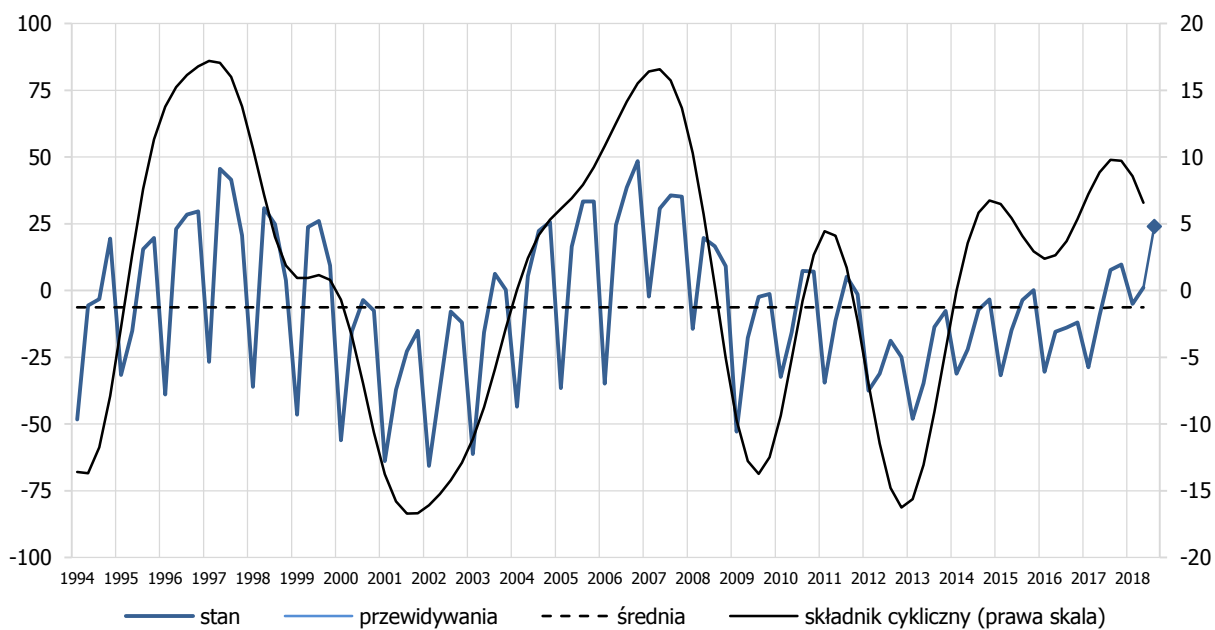

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	30,9	29,3	19,8	13,1	26,2	31,3
2. brak zmiany	54,2	54,7	58,0	55,6	60,3	59,8
3. spadek	14,9	16,0	22,2	31,3	13,5	9,0
saldo (1.-3.)	16,0	13,3	-2,4	-18,2	12,7	22,3

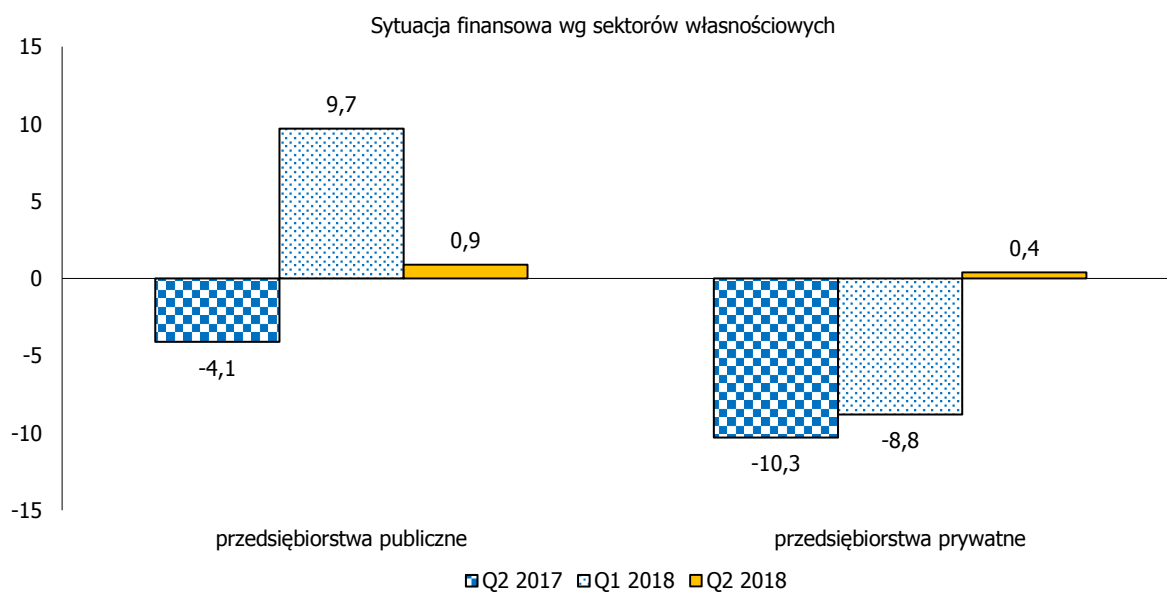

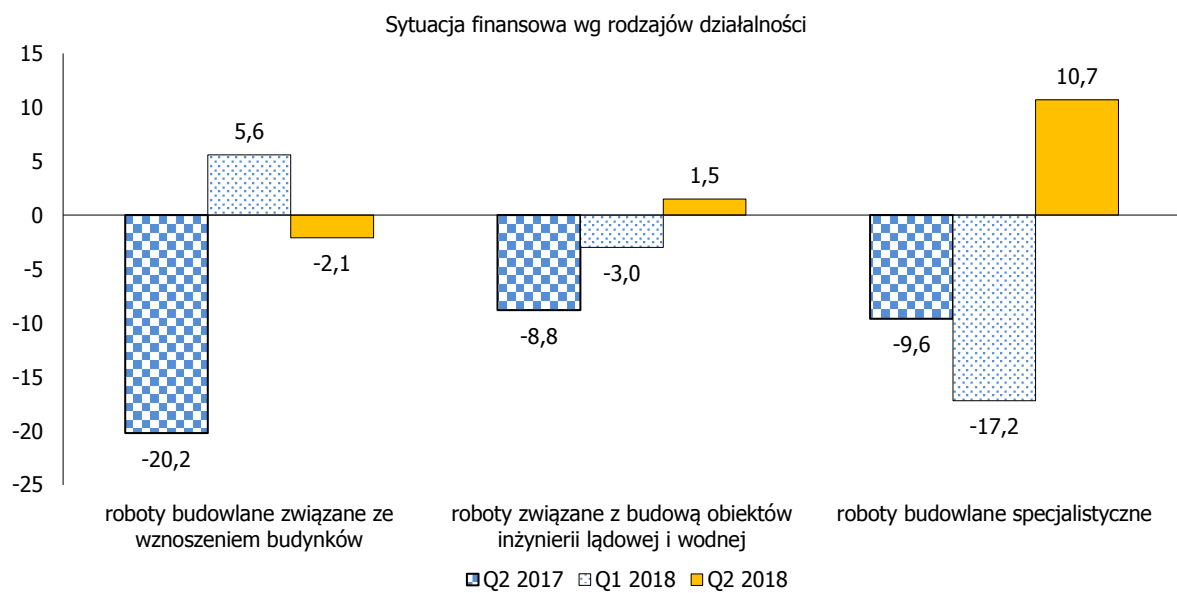
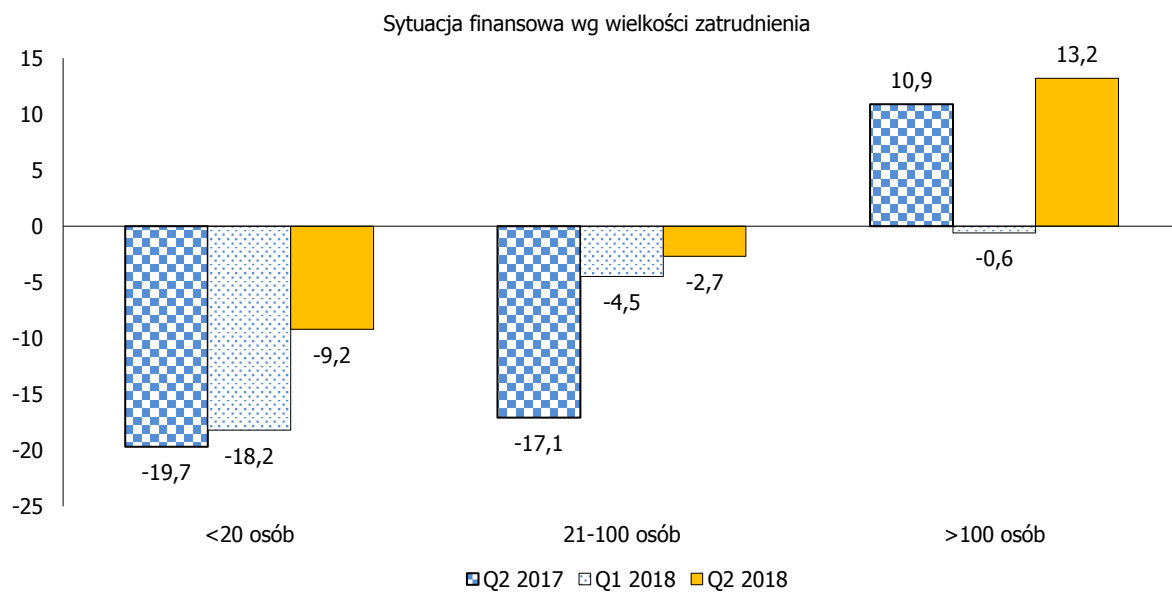

SYTUACJA FINANSOWA

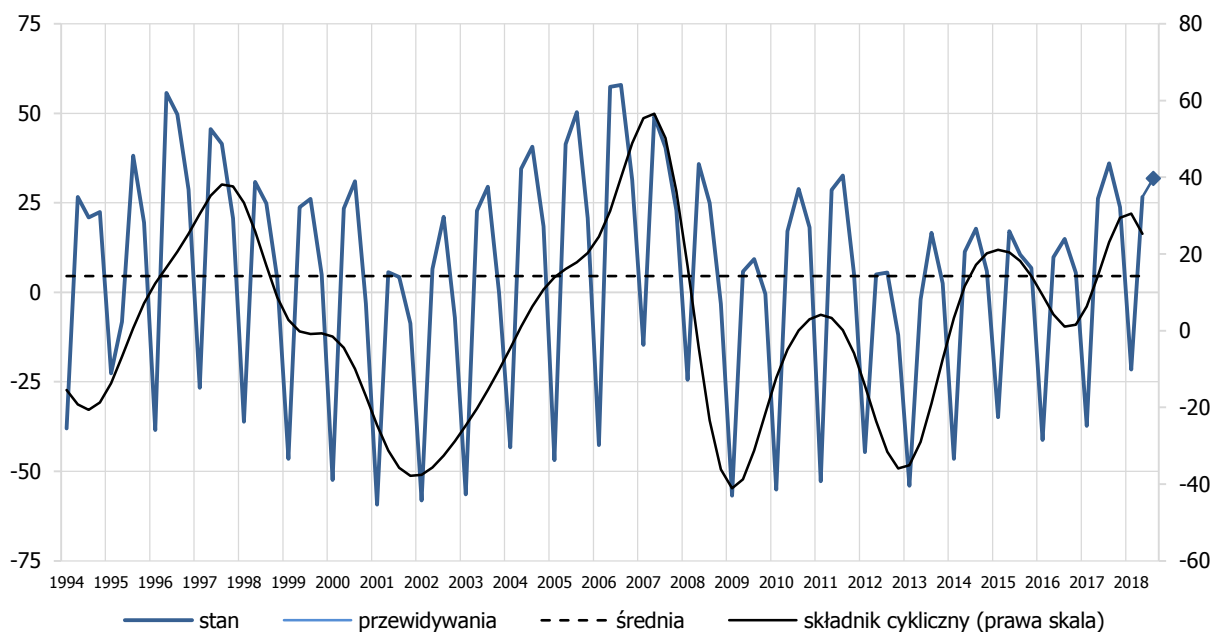

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. poprawa	14,9	22,5	23,6	17,0	17,3	33,4
2. brak zmiany	60,9	62,7	62,6	60,9	66,5	57,1
3. pogorszenie	24,2	14,8	13,8	22,0	16,2	9,4
saldo (1.-3.)	-9,3	7,7	9,8	-5,0	1,1	24,0

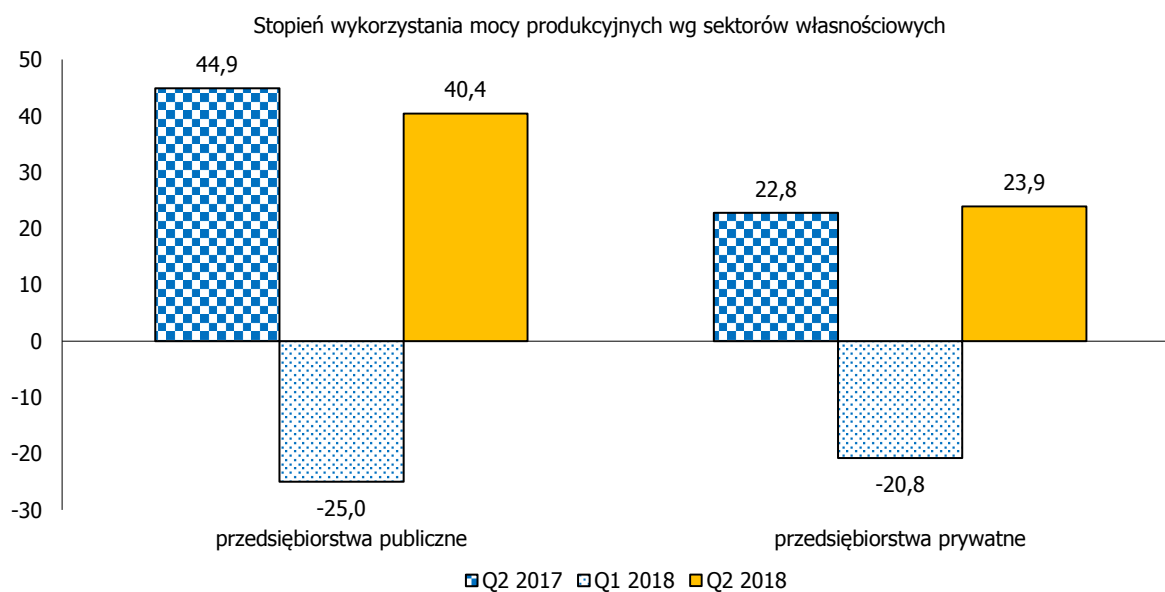

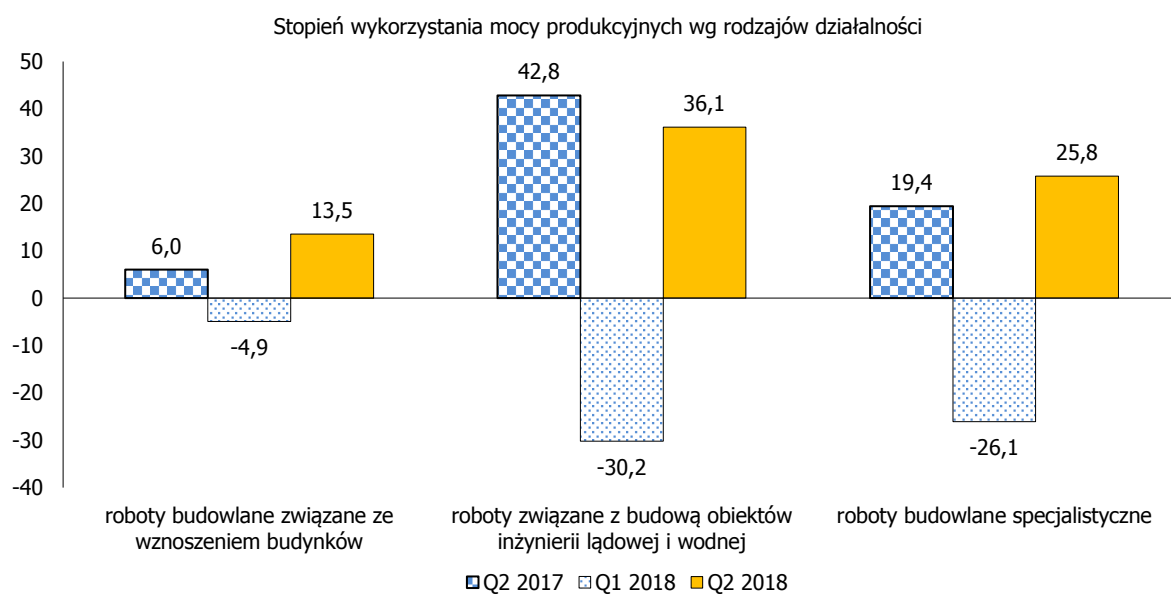
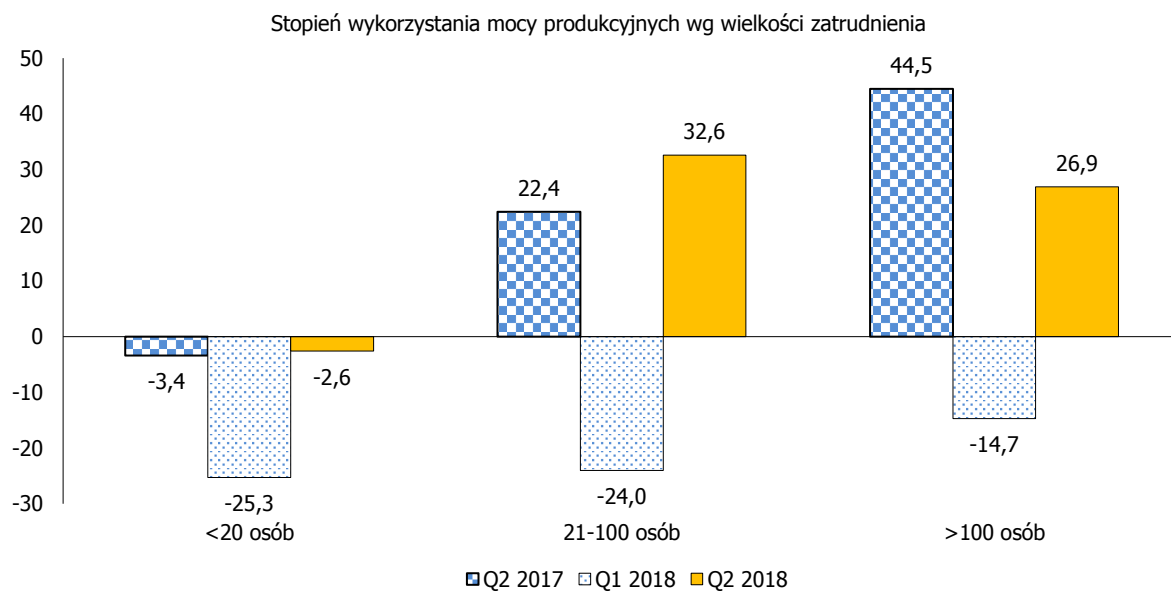

WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

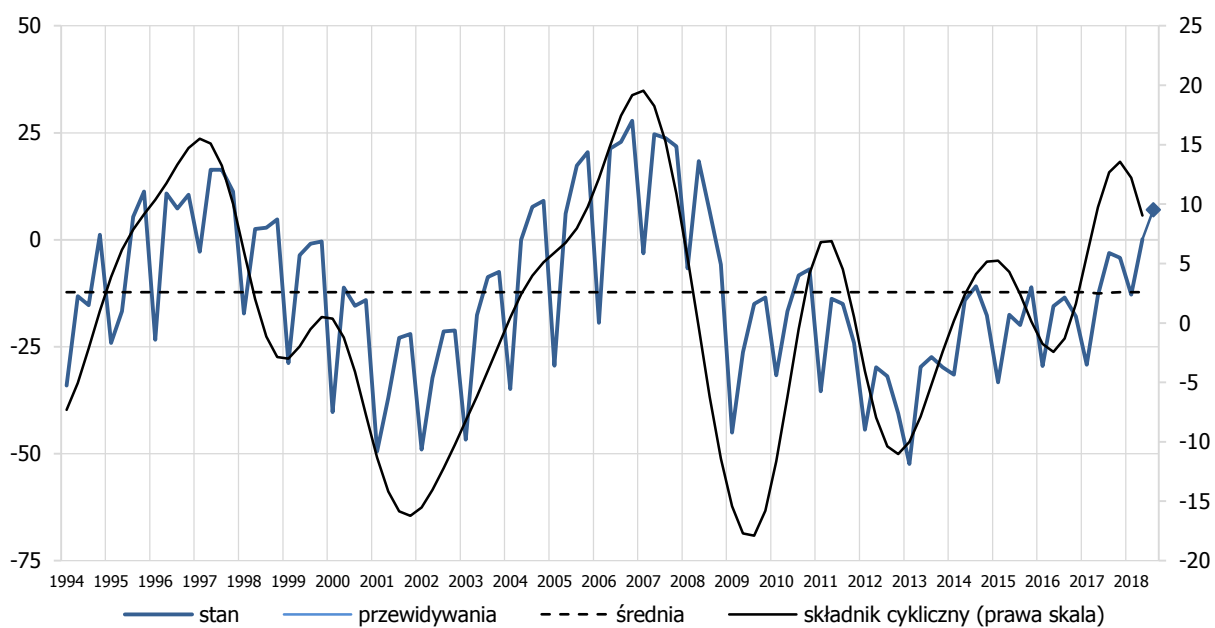

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	38,7	41,7	34,5	8,2	32,9	35,1
2. brak zmiany	48,8	52,5	54,8	62,0	60,8	61,6
3. spadek	12,5	5,7	10,7	29,8	6,3	3,3
saldo (1.-3.)	26,2	36,0	23,8	-21,6	26,6	31,8

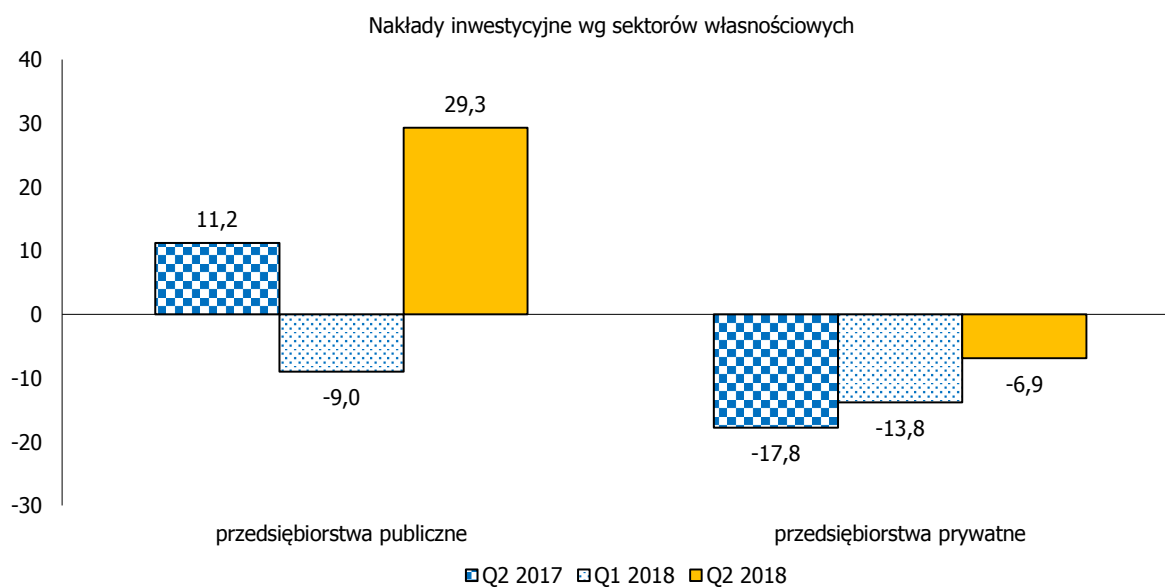

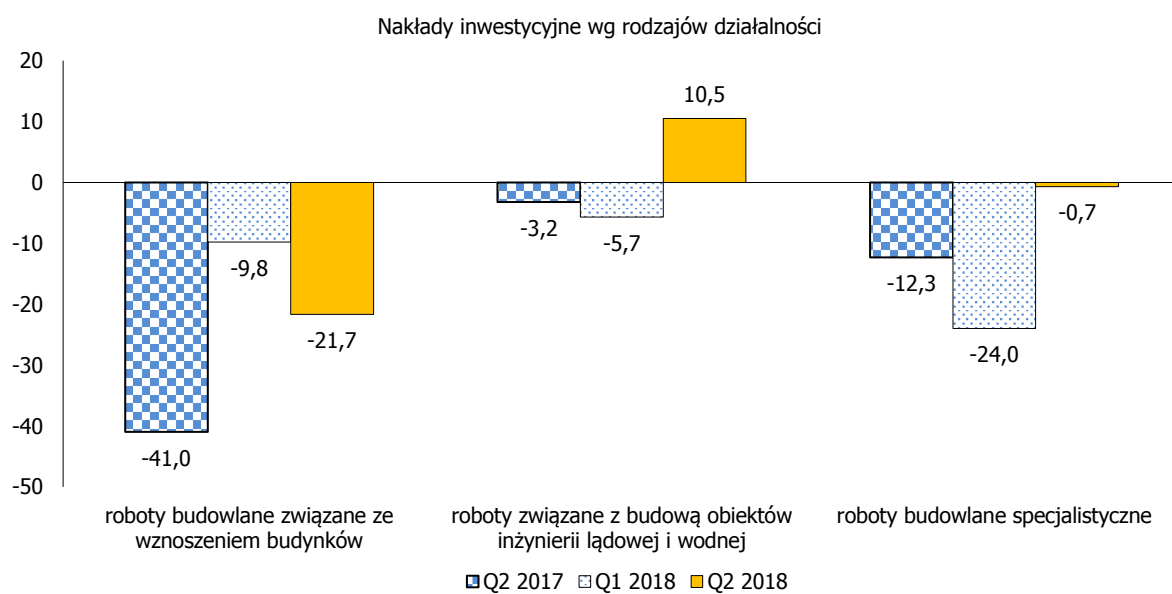
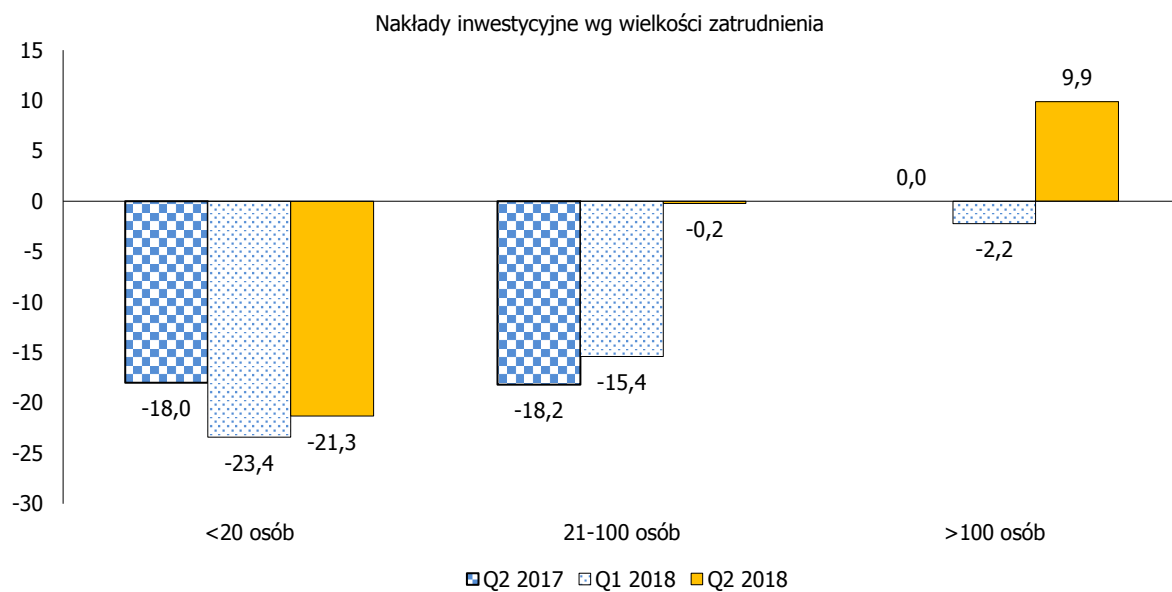

NAKLĄDY INWESTYCYJNE

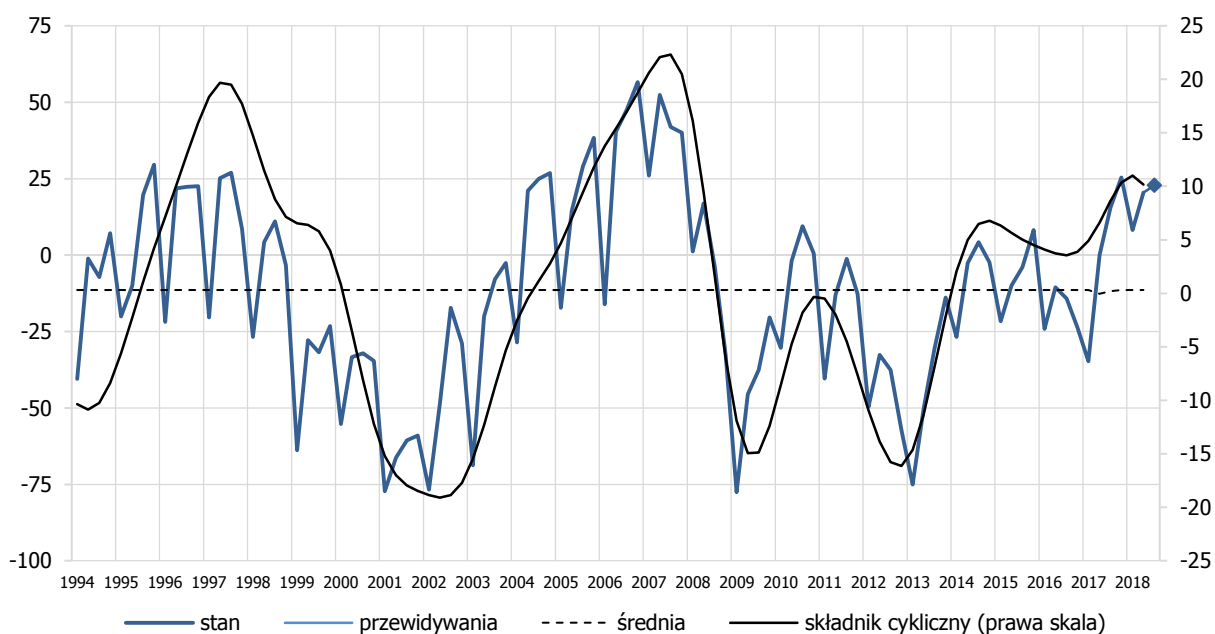

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	14,9	13,9	16,1	13,9	18,9	21,2
2. brak zmiany	57,2	69,1	63,5	59,3	62,3	64,6
3. spadek	27,9	17,0	20,3	26,7	18,8	14,2
saldo (1.-3.)	-13,0	-3,1	-4,2	-12,8	0,1	7,0

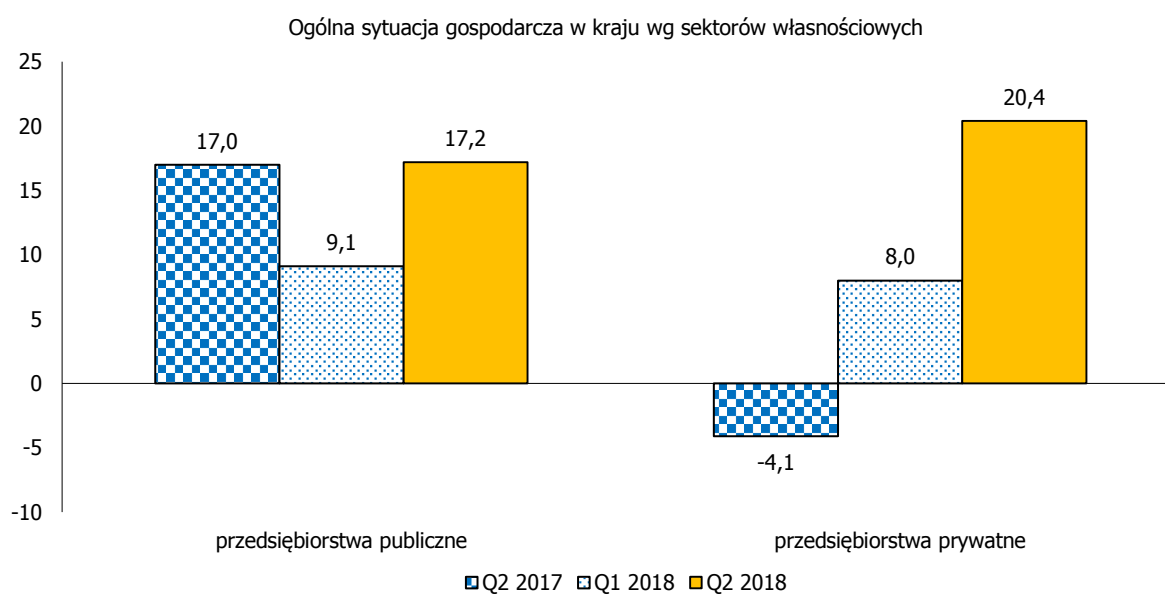

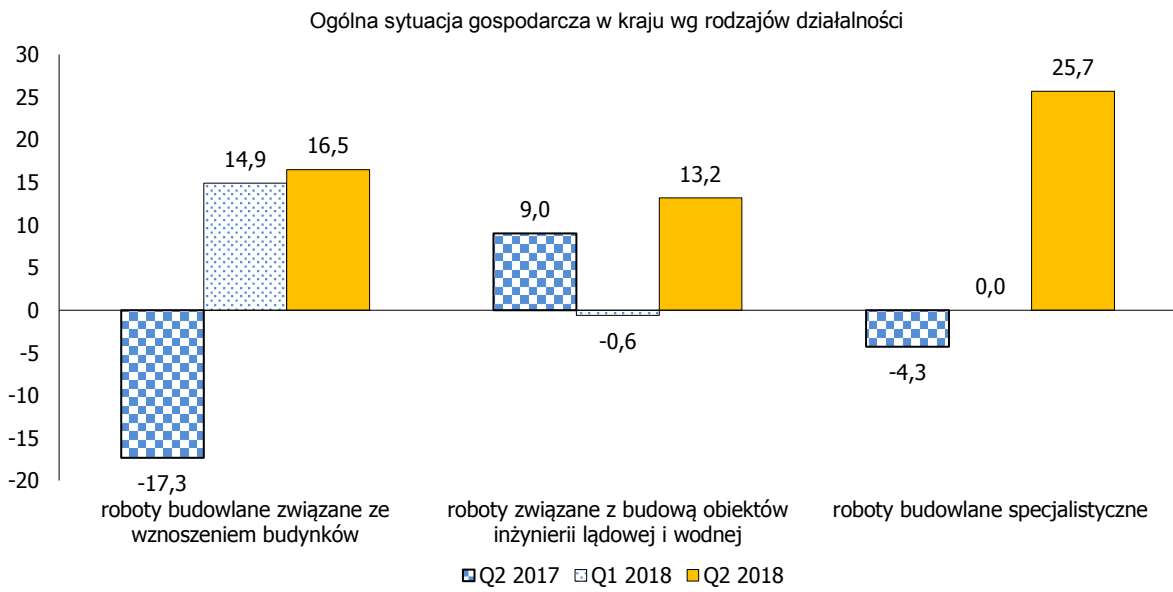
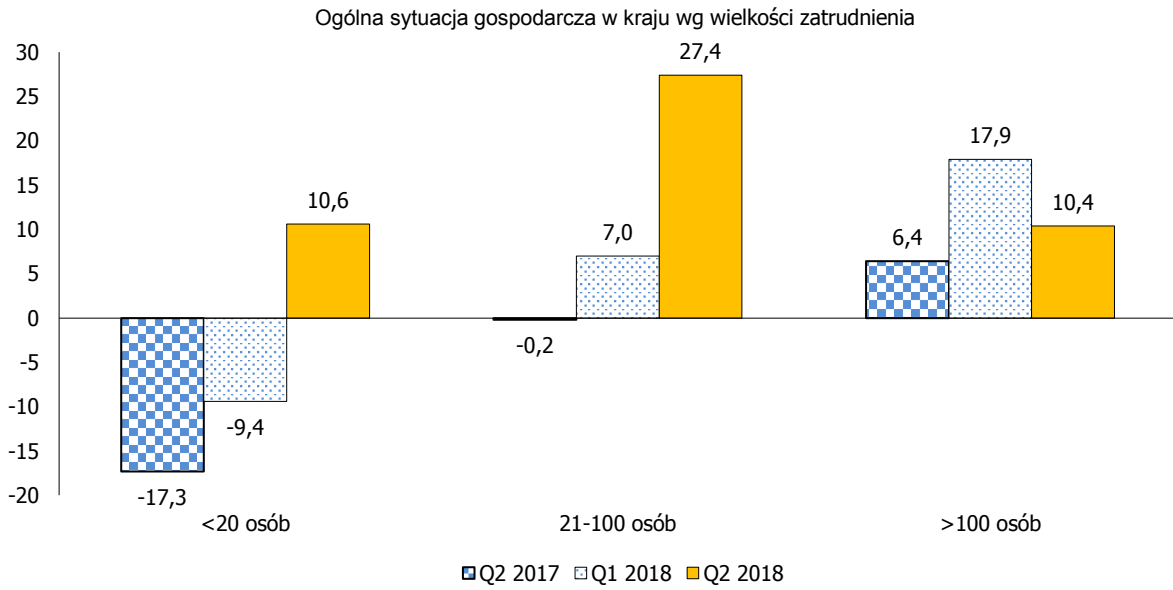

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA W KRAJU

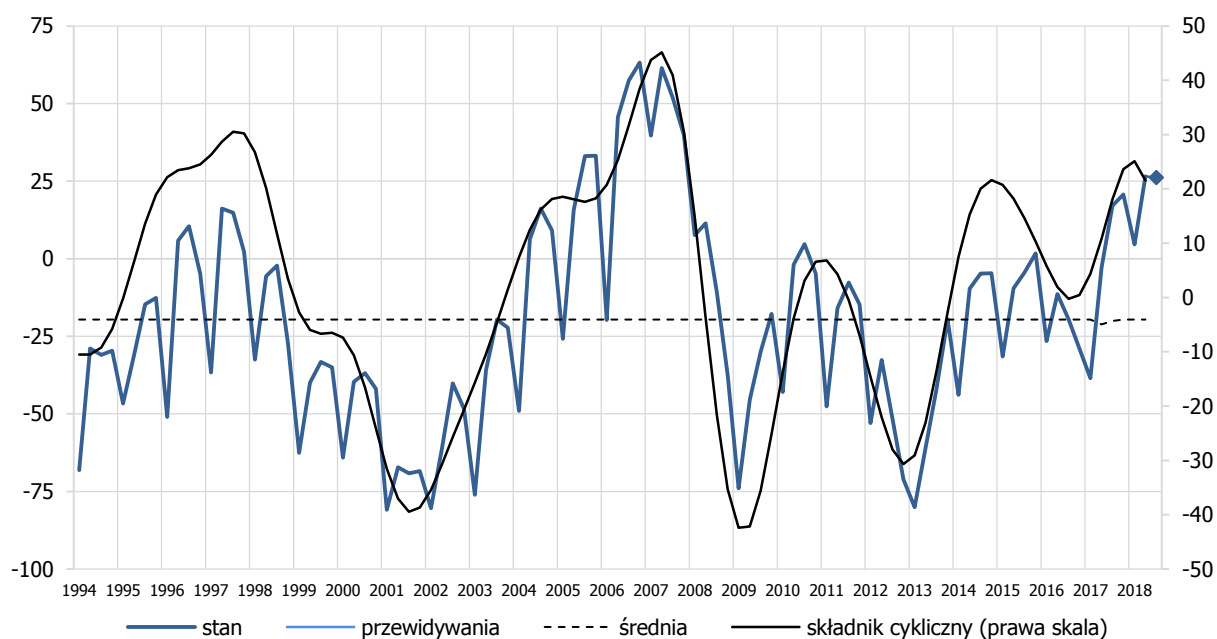

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. poprawa	17,8	27,0	31,8	22,3	25,9	32,9
2. brak zmiany	64,3	61,5	61,8	63,6	68,6	57,0
3. pogorszenie	17,8	11,5	6,4	14,1	5,5	10,1
saldo (1.-3.)	0,0	15,5	25,4	8,2	20,4	22,8

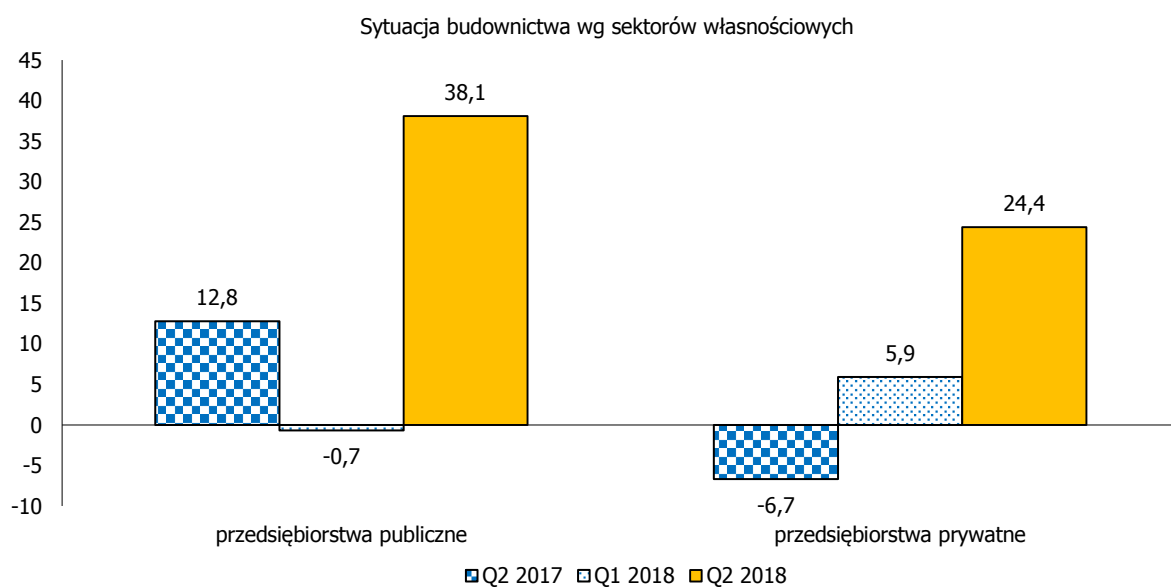

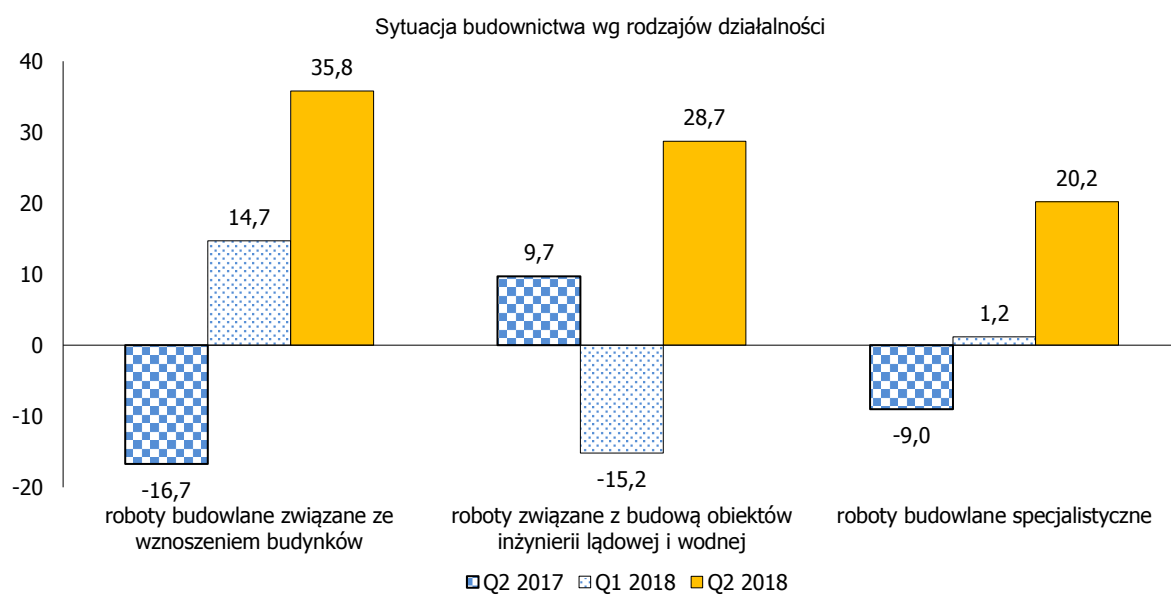
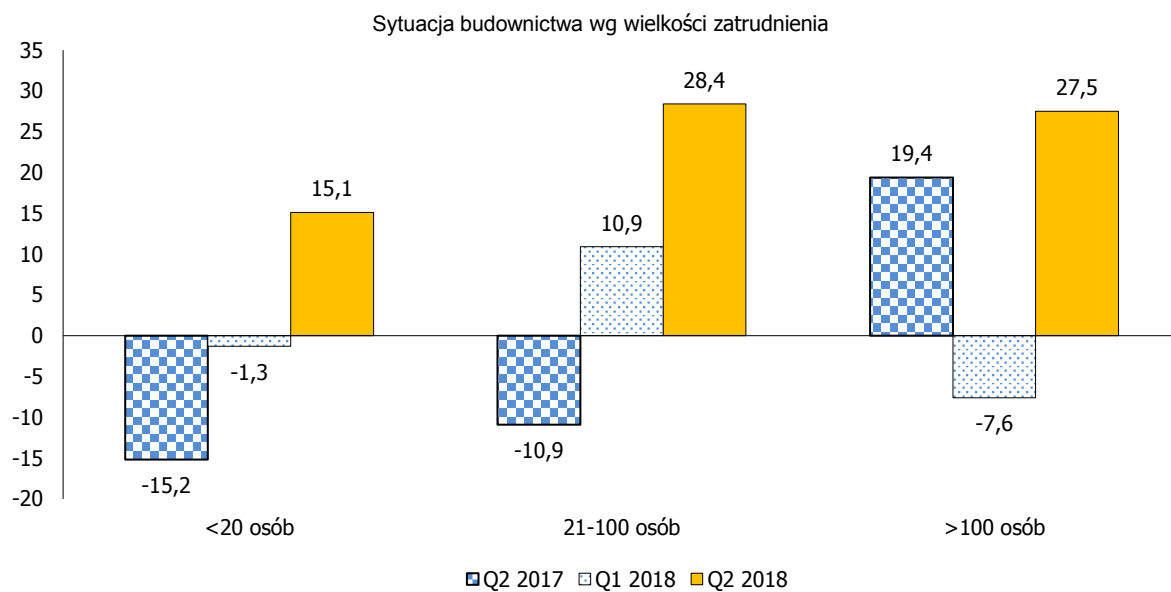

SYTUACJA BUDOWNICTWA

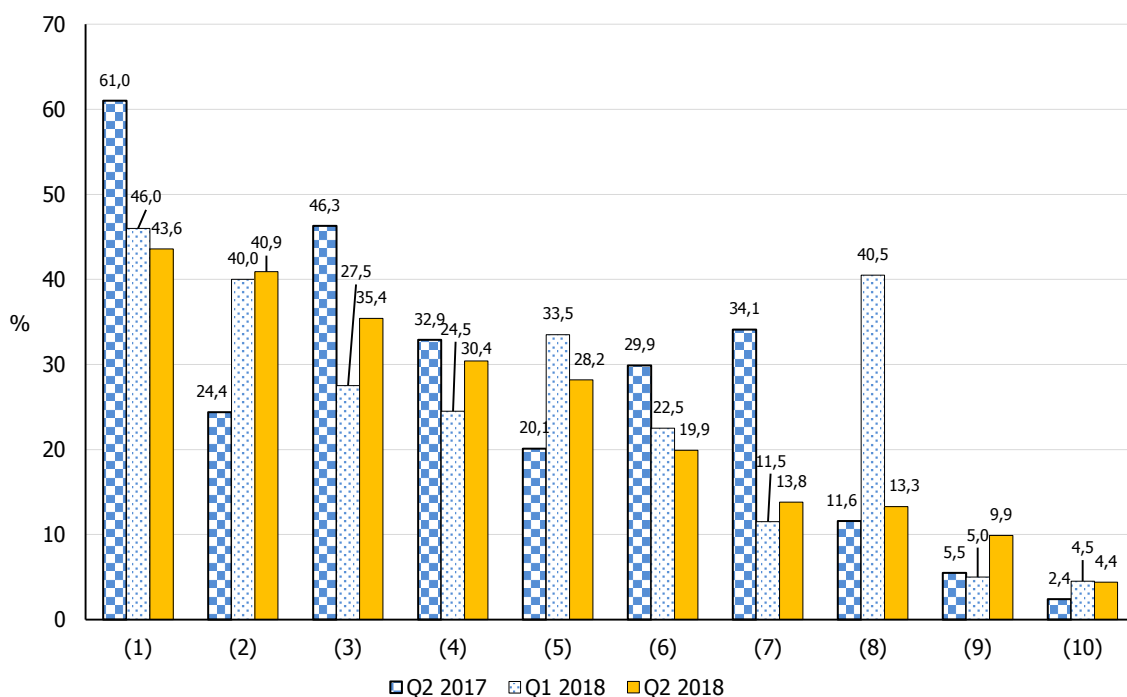

warianty odpowiedzi – odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. poprawa	20,1	31,9	31,8	20,2	32,4	35,1
2. brak zmiany	57,0	53,2	57,1	64,2	61,8	55,9
3. pogorszenie	22,9	14,8	11,1	15,6	5,8	9,0
saldo (1.-3.)	-2,8	17,1	20,7	4,6	26,6	26,1

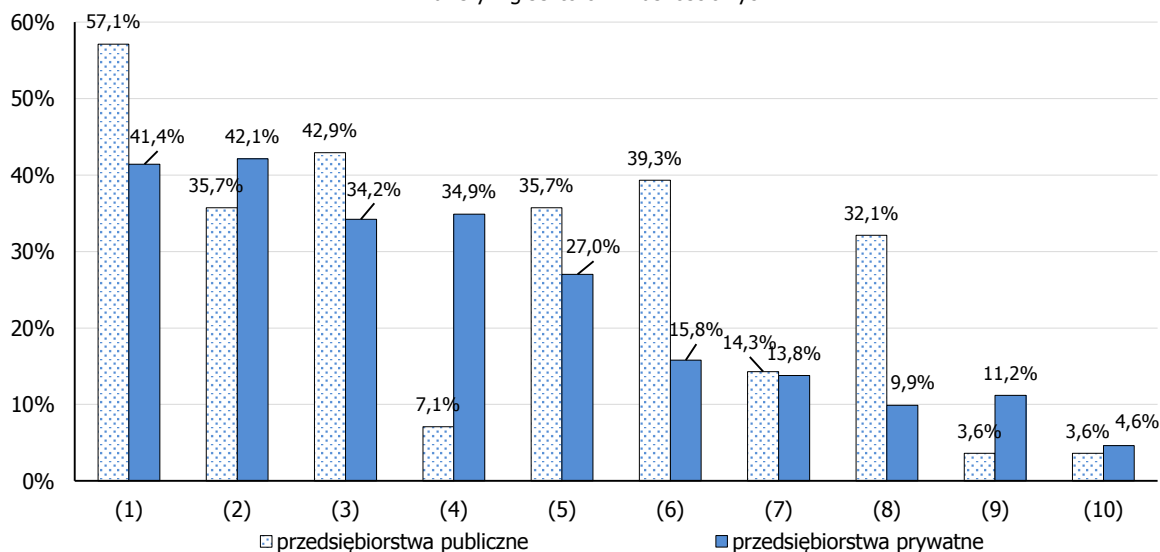

BARIERY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

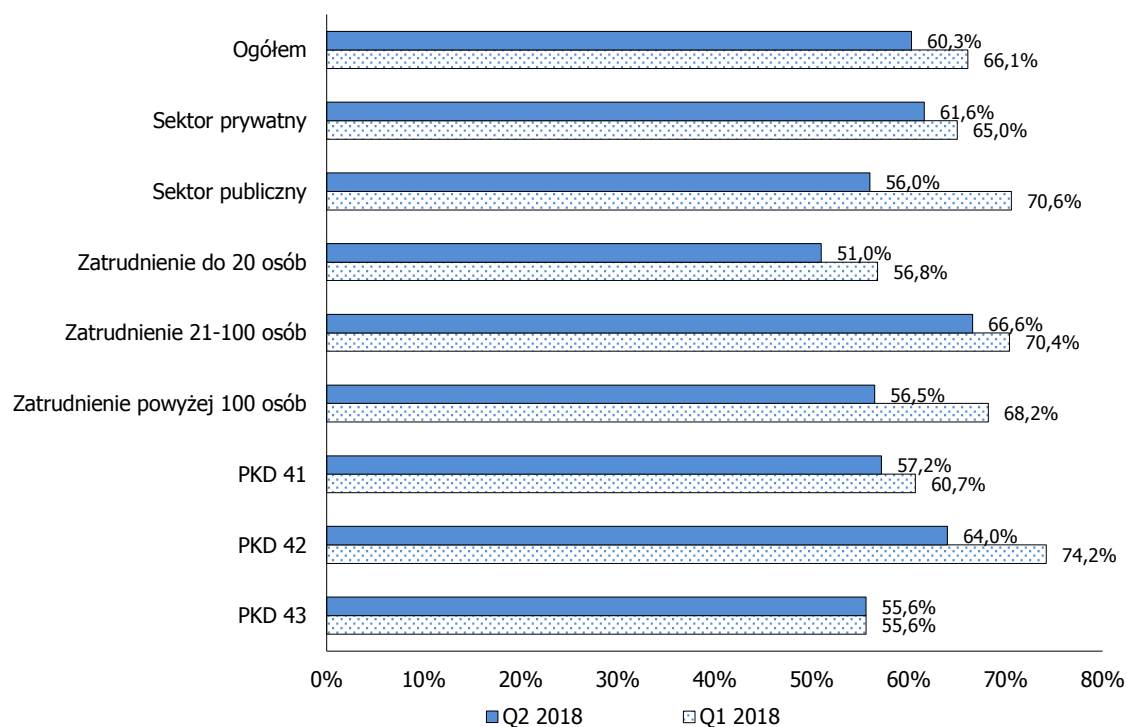

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) ceny surowców i materiałów
- (4) zatory płatnicze
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) niedostateczny popyt
- (7) trudności w uzyskaniu kredytu
- (8) niekorzystne warunki pogodowe
- (9) inne
- (10) nie ma barier

Barierzy wg sektorów własnościowych

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników
o wysokich kwalifikacjach

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników
o niskich kwalifikacjach

